ÖLÜM GÖZÜ

(İç mecmuada)

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 3 — 50 Krş.

SAMİM UTKUN

Kahraman Teğmen

ÇAVUŞ SEN SAĞ TARAFTAN İLERLE. BEN DE RADAR İSTASYONUNU HAVAYA UÇURAYIM.

PEKİ TEĞMENİM!

TEĞMEN METİN ERLERİYLE BERABER KUZEY KORELİLERİN RADAR İSTASYONLARINI HAVAYA UÇURMAK İÇİN KORE DAĞLARINDA İLERLİYORDU.

TAMAM! BU KIZILIN DA HAKKINDAN GELDİK.

3

HAYDİ ÇOCUKLAR. ATEŞ!

ŞİMDİ SIRA RADAR İSTASYONUNDA!

TEĞMENİM.. DİNAMİTLERİ YERLEŞTİRDİK!

DEVAMI VAR

YOLUMUZU NASIL BULUYORUZ ?

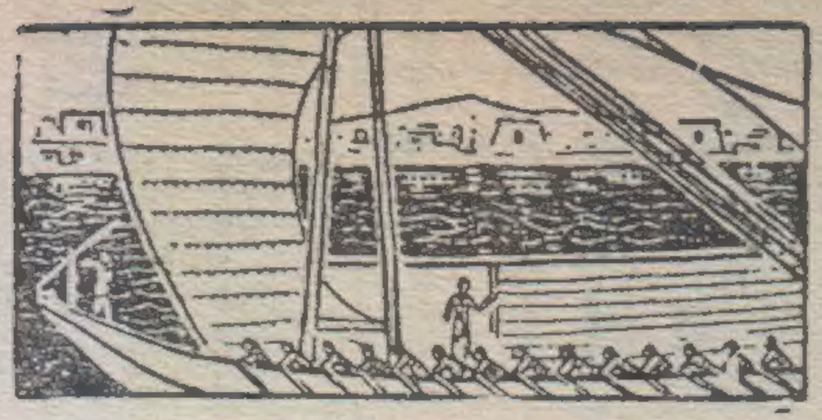

İnsanlar eski çağlarda, yol bulmak için, yıldızları kullanırlardı. Sonraları yelkenli gemilerin gemicileri, puslayı en kıymetli yardımcı olarak tanıdılar. Fakat bugünün gemicileri, insan zekâsının bulduğu fevkalâde âletlerle, her an yollarını tâyin edebiliyorlar.

İlk çağlarda gemiciler kıyıları takip ederek yol buluyorlardı. Hattâ Memfis kıralı, Nekaonun gemicileri, kıyılardan bütün Afrika'yı dolaşmışlardı. Diğer milletlerin de ayni usulle hiç değilse Akdeniz'i dolaşmış olmaları mümkündür.

Kıyıyı bırakarak denize açılanlar ilk defa Fenikeliler oldu. Yollarını bulmak için gündüzleri güneşi, geceleri de kutup yıldızını kullanıyorlardı. Kartacalı Hanon, Yeşilburuna kadar yaptığı yolculukta, yalnız güneşi ve yıldızları kullanmıştı.

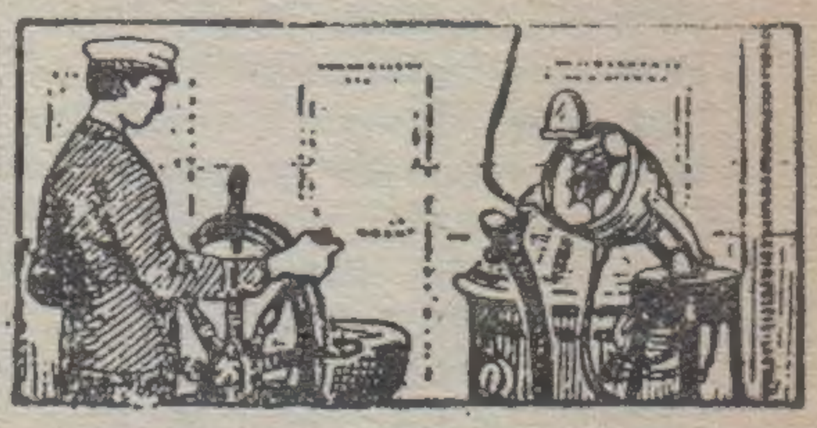

Puslayı önce Çinliler buldu. Çinlilerden Araplar almışlar ve Avrupalılar da 15 inci yüzyılda Araplardan öğrenmişlerdir. Pusla sayesinde Kristof Kolomp Amerika'yı buldu. Vasko dö Gama Hindistan'a vardı. Ve Macellan, dünya etrafını gezdi.

Bugün gemilerde Sekstan âleti kullanılır. Kaptanlar bu âletle güneşin, ayın ve yıldızların yüksekliklerini tesbit eder, ona göre gemilerinin hangi arz ve hangi tul derecelerinde bulunduğunu anlıyarak yollarını tâyin ederler.

Pusladan daha çok hassas olan Jiroskop, hakikî kuzeyi gösterir. Bundan da Jiroskopik puslalar yapılmış ve dümenlere takılmıştır. Elektrik cereyanı vasıtasile işler ve gemiyi daima otomatik bir surette ayni yol üzerinde tutarlar.

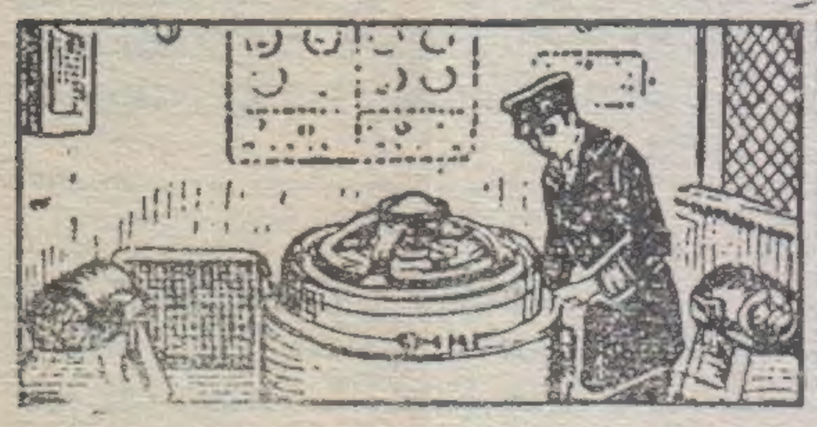

Son sistem gemilerde «Yol çizen» adı verilen bir nevi yeni âlet takılıdır. Bu, geminin gideceği ve gittiği yolu hususî haritalar üzerinde çizerek daimî bir kontrola imkân verir ve yolun şaşmasına kökünden engel olur.

Mühendis Fenelin son keşfettiği fenerlerin yapılışından beri, kıyıdan 15-20 kilometre uzaktan geçen gemiler bile ışığı görebiliyor ve yollarını ona göre tayin ediyorlar. Bu fenerlerin çeşit çeşit ışık ve işaret verebilenleri vardır.

Radyo-far adı verilen fenerler, elektro-manyetik şualar yayar ve alırlar. Bu suretle uzaklardan geçen gemilere nerede bulunduklarını, gidecekleri yolu, bildirir. Yeni keşfedilen radar ise gemicilere en büyük faydayı sağlamaktadır.

GÜVERCİNLER

Çevremde kimseler yok, ne inler, ne de cinler;
Yalnız gaga gagaya öpüsen güvercinler.

Renkleri dile gelmez, ne güzel gözleri var;
Hele ötüşmeleri kalplere neşe saçar.

Hiçbir yerde durmazlar, uçup uçup konarlar;
Ya birşey bulup yerler, ya durmadan oynarlar.

Var mı kederleri, ya bir düşünceleri?
Düş görürler mi dersin uykuda geceleri?

Bizim gibi gülmezler, gülüşleri, içtendir;
Neşeleri sonsuzdur, masrafları hiçtendir.

Yem yerken gagaları yerlere vurur tık tık;
Karınları doyunca hep ötüşürler artık.

Bırakın ötüşsünler, onlardan ibret alın;
Çalışınız, bir yandan neşe içinde kalın.

Kâzım Nami DURU

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI

- 3 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

ÇIKAN KISIMLARIN OZETİ

Doğan bir gün ormanda gezerken Oğuz Han'a rastlar ve onunla arkadaş olur. Oğuz Han, Yeşil Canavarı aradığını söyler. İkisi bir olup canavarı avlamağa karar verirler. Ormanın içinde üç yere, bir geyik, bir ayı, bir de kurt bağlarlar. Sabahleyin hayvanları bıraktıkları yere giderler. Geyiğin tozu bile kalmamıştır. Oradan kurdun bağlı olduğu yere gelirler.

- TAM bıladığın gibi Doğan, dedi. Canavar yeşil renkte. Ayakları hem deve, hem keçi ayağına benziyor. Deveden biraz daha uzun, yüksekliği katır kadar, ağzından ateş püskürtebiliyor. Saldırdığı sırada, önünden yana kaçana geri dönüp uğraşını dolduramıyor. Demek ki çevikliği kafa yönünde, belden aşağısı yere yapışık gibi. Yaşa Doğan, yağının nerden geldiğini, kavga biçimini öğrendin.

Yüzüne baktım, benimle alay etmiyordu. Onun konuşma danışma biçimi böyle idi.

— Ben bir şey anlamış değilim, sen bu saydıklarını başka birinden mi duydun? diye sordum.

Güldü:

— Şimdi birlikte canavarın bıraktığı izleri görüp anladık ya canım, dedi.

— Ben hiç bir şey anlayamadım, ölçen ve anlayan sensin, Sen anlat bakalım.

— Sen çene çalacak kadar işsizsin, dedi. Hayvancıkları bağladığımız, ağaçların üzerindeki sıyrıklardan boyunu, yerde bıraktığı taban izlerinden ayaklarını ve uzunluğunu, ayı ile çarpıştığı alanda yerde bulduğum balık pulu gibi kabuklardan derisinin rengini, gelirken, giderken, saldırırken bıraktığı izlerden de çevik geri dönüşler yapamadığını, yerde bulduğun ayının yanık tüyleri ile yanık tüyleri ile yanık otlardan da ateş gibi bir alev çıkardığını sezdik ya?

Sezen oydu, canavarı nasıl yok edeceğimizin savaş biçimini de o çizdi. Ogün, gün batana kadar, o buyurdu ben çalıştım.

— İki ayı ile tuzak kuracağız. Ayının biri ağaca biri de yer altında düzenleyeceğimiz bir mağaraya bağlayacağız. Biz atlarımıza binip bir (li) uzaklıkda bekliyeceğiz, ikinci ayının bacağı çürük bağlanacak. Ta ki canavar ona saldırınca koparıp bacağı boşta savaşa girsin, biz canavar ayı ile boğuşurken ardından mızraklayacağız, geldiğimizi duysa bile hem ayı hem yapısının lagar oluşu yüzünden geri dönüp bizi karşılayamayacaktır.

Dedikleri, aşağı yukarı dilediği ve çizdiği biçimde oldu. Sanki Oğuz Han bir savaş tanrısı idi de ne diler, nasıl özlerse, yağıları onun gönlünden geçen, yüreğinden canlandırdığı biçimin dışında döğüşemiyorlardı.

☆

Ak kısrağı üzerinde ikinci ayının, homurtusunu duyması ile birlikte ileri atılması bir olmuştu. Uğraş yerine yettiğim zaman bir çok babayiğitin, ödünü kopartacak bir durum ile karşılaştım.

Boz ile, yeşil karışık renkte bir ejderha, bacağındaki ipi koparmış ayı ile savaşıyordu. Yoksul ayı, eşsiz gücünün, yılmak bilmeyen kavga isteğinin ağzından ateş püsküren bu canavara dayanamıyacağını sezmiş olacak ki bir pençe atıyor, homurdanarak iki adım gerileyip kaçacak yolu kolluyordu. Oğuz Han bir yel gibi yetip, bir pars gibi uğraş yerinde yalanınca, iki canavar da geleni kendilerine yağı sanarak ürktüler, bu duraklamadan yoksul ayı canını kurtarmış oldu. Tabanlarını yağlayıp orman içinde yok olcu. Oğuz Hanın uğraş düzeni bozulmuş, ayı kaçmakla meydanı canavarla Oğuz Hana bırakmıştı. Benim bu yazdıklarım kadar bile duraklamadan, Oğuz Han birden Ak kısrağı şahlandırıp canavarın karnına iki çifte tepti. Canavar ol-

Ayının homurtusunu duyması ile atılması bir olmuştu...

duğu yerde bir döndü, ak karnı göğe dikildi. Tekrar deprenmesine kalmadan Oğuz Han kargısını alev kusmak üzere olduğu ağzına tıkıverdi. Ak kısrağı bir daha şahlandırdı, iki çifte de, önce ayıyı içine koyduğumuz tuzağın dibine arka üstü canavarı yuvarlayıverdi.

Ayı, bacağını kurtarmış, tuzak içine canavar girmemiş, ayı canavarı bırakıp kaçmış, fakat, burada Oğuz Hanın ve Ak kısrağın savaş çevikliği işe karışarak açığı kapayıvermişti. İlerde insan avına çıktığımız büyük savaşlarda da böyle olur da yağı beklenmedik bir veya birkaç dayanış gösterirse Oğuz Han öz kendi gücü ve çevikliği ile bu dayanışları yıkar, yağıyı yenerdi.

Av bitince, bana döndü:

— İlk uğraşımıza uğurlu geldin Doğan, dedi. Seni gayrı bırakmam.

IV

Bu fasıl Oğuz Han'ın Hıtay Başbuğu (Mung Tiyen) ile Yeşil Öz kıyısında nasıl karşılaştığını bildirir.

Oğuz Han, Başbuğ Mung Tiyen'i alaya almış, «Gel çarpışalım başbuğ demişti, bire karşı on kişisiniz». Koca tilki başbuğ kötü kötü gülmüş, «Senin ağzın süt kokar, amma oğul,» demişti. Bozkurt sütü koklar, kuzularla kurt avına çıkacak kadar toy değilim. Savaş yerini sen seçtin ki karşıma dikildin, uğraş için bir tuzak da kurmuşsundur. Bu gün savaşmıyacağız. Benim seçtiğim, seni tuzağa çektiğim gün çarpışacağız.» Bu sözler, Çinlilerin (Huvang Hu) Sarı Irmak bizim (Yeşil Öz) dediğimiz suyun güneyindeki büyük duvarların önünde geçiyordu.

Oğuz Han Yeşil Canavarı öldürdükten sonra arkadaşlığımız artmış, birbirimizden ayrılmaz olmuştuk. Bir gün:

— Doğan, demişti. Atalarımız, babam Handan önce güneydeki çölün daha aşağısında, yeşil sular, yeşil çayırlar ve tarlalar bulunduğunu söylerler. Tanrı destur verir de Türk ulusu başına Hakan olursam bu yerleri bizden zorla koparan Çinlilerin elinden geri alacağım, varalım uğraşacağımız bu alanları görelim.

Yağız atlarımıza atladık, aç, susuz, heybemizdeki azık, tulumumuzdaki yedek suyumuzla yetinerek, Gobi çölünden geçerek Aldağların eteklerine vardık. Bu geçtiğimiz kum çölünde, ne bir kuş, ne de bir kurt, canlı hiç bir yaratığın izine bile rastlamıyorduk. Yola çıktığımızın ikinci günü çölde öylesine bir yel esti ki, kum tepecikler, yağı ordusu gibi kabardı. Atlarımızın ve bizim burnumuza, kulak deliklerimize dolmağa bizi boğmağa uğraştı. Atların başlarını, yüzümüzü sardık, yel geçene kadar olduğumuz yerde kaldık. Güneşin doğuş ve batışını yanımıza alarak yol kesiyorduk. Oğuz Han:

— Zorlu bir çöl, dedi. Babamın niçin bu çölü koyup, obalarımızı, Altay dağlarının eteklerine çektiği anlaşılıyor. Çinliler bu çölü geçip bize saldıramıyacak kadar yüreksizdirler. Biz alıştırılmış, atlar üzerindeki ordumuzla bu çölü aşar, ummadıkları bir çağda başlarında biteriz. Doğan, dönüşte geçtiğimiz yollara (Ula) koyup, savaşa ordu ile saldırdığımızda yolumuzu şaşmayalım.

Aladağların eteklerine vardığımızda esinti başladı. Çölün yürek kurutan yakıcı kuruluğundan sonra ulaştığımız bu serin hava, yeşil ekinler atların da bizim de yüreğimize su serpti. Aladağları solumuza alarak büyük bir öz kıyısına vardık. Yeşil sular, çam ağaçları ile kaplı kayalıklar arasında gürüldeyerek akıyordu.

Oğuz Han'a:

— Hıtay sınırlarına geldik, dedim. Bundan öteye geçtiğimizi Çinliler istemezler.

Oğuz Han:

— Oyle gözükür, dedi. Sınıra çektikleri şu duvarlardan da belli.

Başımı kaldırdım. Aladağın sırtlarından geçen, sağımızda solumuzda bulutlar arasında kaybolan yüksek duvarlar sınırı ve yolumuzu kapıyordu.

— Babamdan, Çin hakanlarının, Türk ulusu, Çin diyarlarına basmasın diye sınır boylarına set çektiklerini duymuştum, dedim. Amma böyle göklere göğüs geren duvarların artsız aralıksız, göz alabildiğine sürüp gittiğini ne duymuş, ne de görmüştüm.

Oğuz Han:

— Acap nerden başlar, nerde biter? diye soracak oldu.

Yer zebanileri homurdanıyor gibi bir ses beni susturdu:

— Sarı denizden başlar Sarı nehir boylarından geçer, nehrin kaynağında Tibet dağlarına ulaşır. Seksen bin li (1) uzunluğu var.

(Devamı gelecek sayıda)

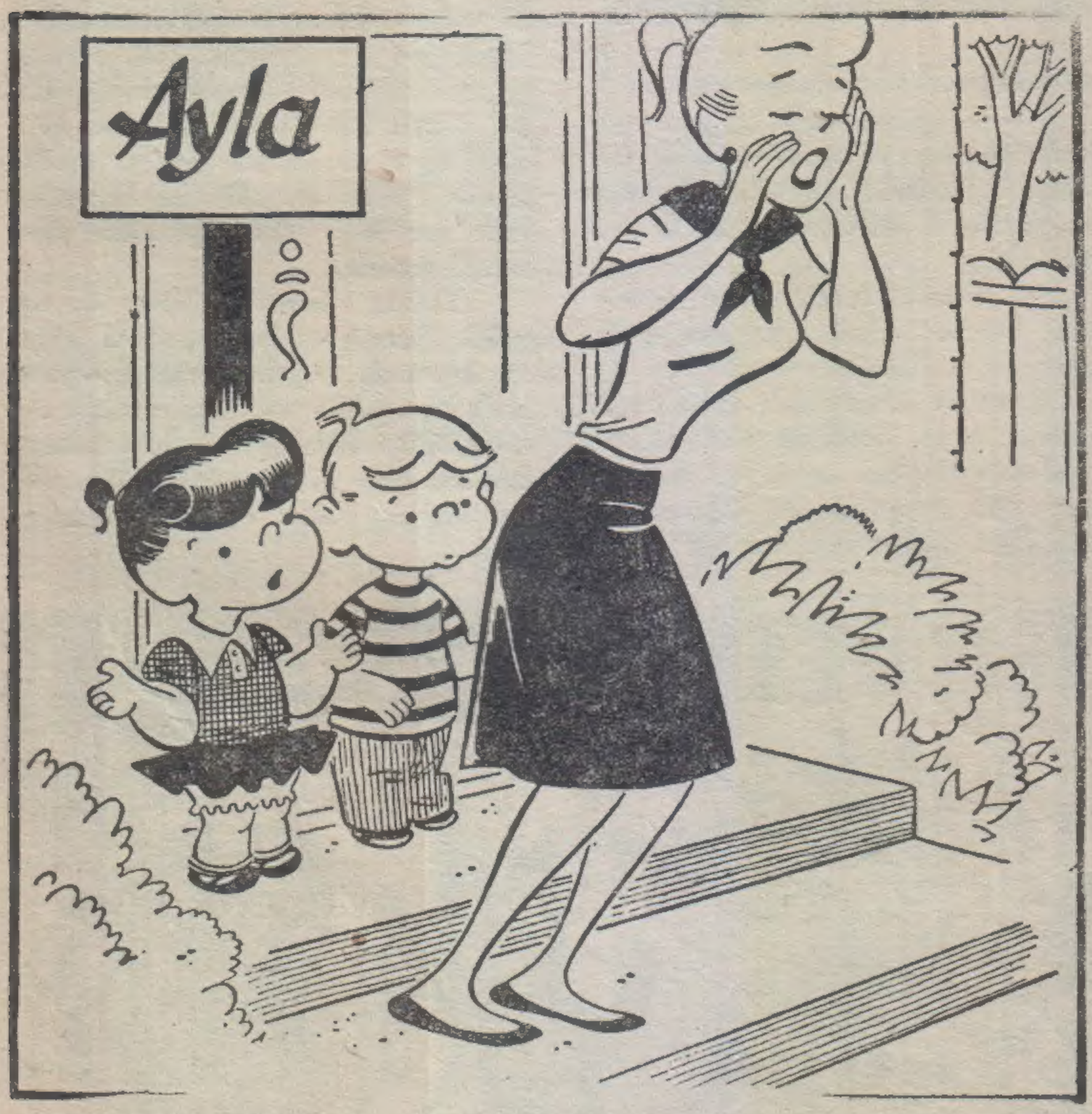

— Ayla... Ayla...

— Burada olduğumuzu haber vermeğe lüzum yok. Nasıl olsa bağıra bağıra yorulacak. Dönünce görür.

(1) Ankara-İstanbul yolunun on misli.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Tatil aylarını boş geçirmeyiniz

YAZAN: SADIK ÖVET

NE GÜZEL GÜNLER geçiriyoruz. Hepiniz kuşlar gibi tabiat içine dağıldınız. Şimdi başka yerlerde, kırlarda, semtinizde geziyor, eğleniyor, tatilin tadını sindire sindire çıkarıyorsunuz. Sizin için yaz dinlenme zamanıdır. Serpilecek, gürbüzleşecek ve gelişeceksiniz. Sizler de canlı birer varlık değil misiniz? Nasıl çiçekler açıyor, ağaçlar büyüyor, birçok yavrular irileşiyorsa sizler de aklınızla, zekânızla, düşüncelerinizle, herşeyinizle olgunlaşacaksınız.

Çiçeği yetiştiririz, koklarız, koparırız, bir vazo içine koyarız. Eh... birkaç günlük ömrü vardır. Nihayet rengini, canlılığını kaybeder. Ağacı yetiştiririz. Yemişinden, kerestesinden faydalanırız. Hayvanları yavru olarak büyütürüz, besleriz. Etleri, sütleri, tüyleri daha birçok şeyleri işimize yarar. Tabii bu işleri bilgi ile, metotla yaparız. Bazılarında düşünce organı, bazılarında hareket olmayan bu varlıkları yetiştirdiğimiz, baktığımız ve idare ettiğimiz gibi kendi yaşayışımızda gelişmemizde de bir program lâzım değil mi?

Onun için merak ediyorum. Hani okuldan ayrılırken yaptığınız yaz programlarını uyguluyor musunuz? Hatırlarsanız birgün yazın ne yapacaksınız? diye sormuştum.

Metin:

— Biz bazı arkadaşlarla bir ay kampa gideceğiz, diye cevap verdi.

— Kampta ne yapıp, nasıl vakit geçireceksiniz?

— Öğleye kadar oyun oynayacak, kitap okuyacağız. Öğleden sonra dinlenecek, sonra yürüyüşe çıkacağız.

İşte çok güzel bir kamp programı, bundan iyisi can sağlığı...

Ayşegül arkadaşınız ise:

— Öğretmenim, biz akrabalarımızın bulunduğu yerlere gideceğiz. Orada yayla varmış. Yayla yüksek yermiş ve serin olurmuş. Yazın şehirdekiler oraya çıkarlarmış, demişti.

Bu da güzel bir tatil programı. Yaylaya çıkanlar temiz hava alırlar, iştahları artar, vücutları dinlenir.

Özer arkadaşınız da:

— Efendim, biz bir yere gitmeyen arkadaşlar arasıra piknik yapacağız, deyince, bu piknik kelimesini duyunca duralamıştınız. O zaman Özer:

— Piknik, toplu halde yemeklerle beraber güzel bir yere gidip eğlenmektir, demişti.

Evet bu kelime son zamanlarda dilimize giren ve bizim olan Özerin açıkladığı anlama gelen bir kelimedir. Bu programı da beğenmiştik. Piknikler sizlere yeni bir yer tanıtır, eğlendirir, vücudünüzü işletir.

Deniz sevenlerden Erdinç ise:

— Bizim gideceğimiz yer deniz kenarı, öğretmenim. Hem denize doktorun dediği şekilde gireceğiz, demişti.

Tabiî... Muhakkak denize girecekler doktorla konuşmalı, günün hangi zamanında ve nekadar denizde kalınacağını sormalı.

Bukadar değil ki, bitkiler toplayacağınızı, böcekleri inceleyeceğinizi dergi, gazete biriktireceğinizi, koleksiyon yapacağınızı da söylemiştiniz.

Bilir misiniz? Yurdumuzun, dünyanın meşhur ve büyük insanları koleksiyon meraklısıdır. Boş zamanlarında bunlarla uğrasırlar. Kimisi pul, kimisi para çeşitleri, kimisi kıymetli eşya, kimisi de kıyafet koleksiyonu yaparlar. Bu koleksiyonlar bize hem bilgi verir, hem sanat zevkimizi arttırır.

Yalnız hatırıma fena bir şey geldi. Bazı çocuklar karemelâ kâğıdı, numaralı kâğıtlar, artist resimleri biriktirip galiba oynuyorlar da... Aman bunlar fena şeyler. İlerde insanı kumara bile götürür. Elbirliğile engel olalım. Fakat başkaları duymasın.

?MERAKLI Bahisler

Gemicilik nasıl başladı?

Bugün, pek tabiî gördüğümüz, su üzerinde gezi, acaba başlangıçta da bukadar basit miydi?

Muhakkak olan bir şey varsa, ilk insan su üzerinde gezilebileceğini, sudan hafif şeylerin cereyanlarla sürüklenişini görerek akıl etmiştir.

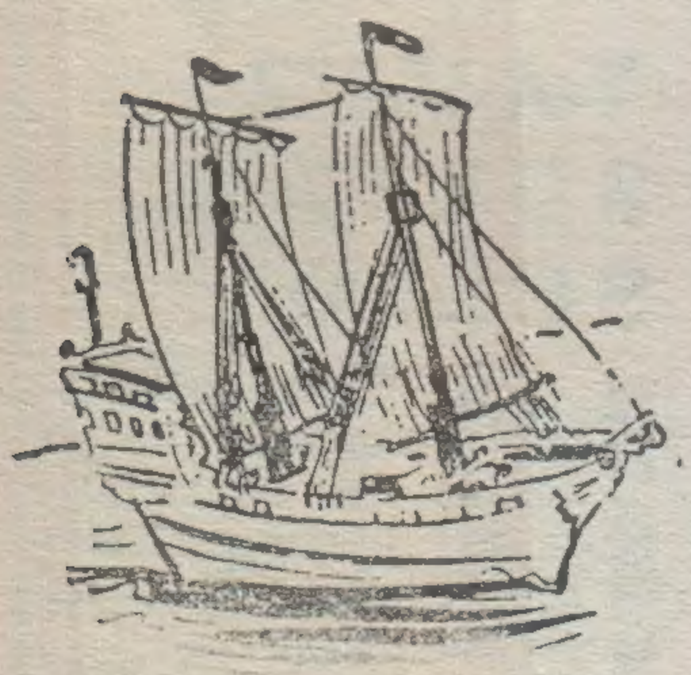

Eski efsanelere göre, su üzerinde gemi yüzdürülebileceğini ilk düşünen ve bulan adam Giasane adlı birisiydi. Bu adam bir gün, suda yüzen bir kütüğe tırmanarak kendisini boğulmaktan kurtarmıştı.

Bu güzel buluş hemen bütün su kenarındaki hasaba ve şehirlere yayıldı. Herkes, hiç ıslanmadan su üzerinde gezmek hevesine kapıldı. Günün birinde akıllı bir adam, odundan kürek yapmasını buldu. Daha doğrusu ilk önceleri büyük bir sırığı suyun dibine dayayarak üzerine bindikleri taşıtı itiyorlardı. Fakat bu, çok eziyetliydi. Sonraları taşıtların rüzgârdan yardım görerek ilerlemeleri düşünüldü ve ufak bir keten parçası da ilk yelken vazifesini gördü.

Birkaç zaman sonra insanlar rüzgâra kürek kuvvetini de ekliyerek daha büyük hızıar temin ettiler. Bu suretle üç direkliler dünya denizlerinin hâkimi oldular. Top bulununca, ağır kalyonlar yapmak icap etti. Nihayet buhar makinelerile işleyen gemiler yelkenlilerin yerine geçti. Bugün artık insan, denizlere de hâkim olmuş bulunuyor. Koca okyanuslar ufacık birer havuz haline geldi.

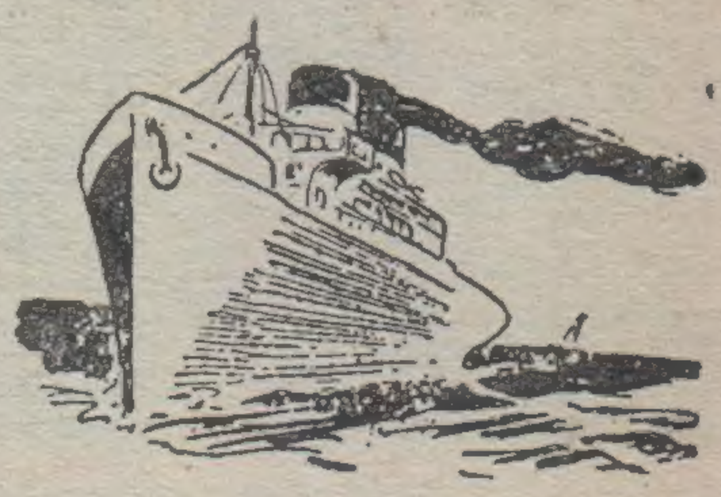

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Türk Ahlâkının Temeli ve Kökleri

GEÇEN hafta sizlere Türk ahlâkı birçok yönden zamanımızın belli başlı milletlerinden ayrıdır, demiştim. Dedelerimizin, atalarımızın, Türk milletinin yüceliğini, ahlâk yönünden üstünlüğünü sağlayan bu ayrı köklerdir. Bütün dünya milletlerinin, tarih boyunca, övdüğü TÜRK AHLÂKI'nın temelinde, kökünde nasıl bir sihirli kaynak var acabâ?...

İşte, asıl önemli olan soru budur. Aradığımız hakikat da bu sorunun arkasındadır. Sorunun karşılığını verecek olan TARİH'dir. Daha doğrusu, aradığımızı, soru karşılığını tarihin içinde bulabiliriz. Bundan dolayı, bu köşede sizinle birlikte sık sık tarihin yapraklarını açacak ve orada, beraberce, ibret dolu geçmiş olayları ve olmuş hikâyeleri okuyacağız. Bu binlerce yıllık tarih içinde atalarımıza ait olan şeyleri öğrendikçe TÜRK AHLÂKI'nın neden dolayı ve nasıl EŞSİZ olduğunu anlayacaksınız.

Şu halde, hepimiz iyice bilmeliyiz ki TÜRK AHLÂKI'nın temelleri tarihin içindedir. Bu temelin, bilginlerin yaptıkları uzun araştırmalar sonunda 3000 yıllık kısmı öğrenilmiştir. Araştırmalar ilerledikçe Türk tarihi üç bin yıldan daha ötelere uzanmakta ve böylece temelimizin, kökümüzün derinliği anlaşılmaktadır.

Kökü ve temelleri bu kadar derinlerde olan ve köklerinden kopmadan, kurumadan gelen; temelleri üzerinde yüzyılların boyunca devir devir, büyük yapılar yükselten Türk Milleti elbette çok SAĞLAM bir ahlâka sahip olacaktır. Türk milleti uydurma bir millet; köksüz ve temelsiz bir millet değil ki...

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

Sözden söze fark vardır. İyi, güzel ve doğru sözü boş ve yavan sözlerden ayırt edebilmenin ilk şartı Türk dilinde yüz yıllardır yaşayan Atalar sözlerini bellemektir. Bu Ata sözleri güzelce bellenirse, diğer sözlerin değerleri kolayca sezilebilir. Boş sözler de böylece ayıklanabilir.

Ata Sözleri'ni belleyiniz:

Atalar Sanatı Oğlana Mirastır

Bu sözde iki anlam vardır: Birine göre: Mala, mülke, zenginliğe güvenme; babadan kalacak en büyük miras SANAT'dır. Çünkü bu mirastır ki, ne yanar, ne kaybolur, ne de elden alınabilir. Hakikî ve sağlam miras SANATTIR.

İkinci anlama göre: Erkek evlât baba sanatını yapmalı, **sanat ocağını ışıdatmakta devam etmelidir. Atanın sanatı oğula en büyük şereftir.**

Ay Alioğlu

Küçük Ressam Uyuyakaldı

AVRUPA şehirlerinin birçoğunda, sergi açmak için salon bulamayan ressamlar tablolarını sokaklarda teşhir ederler. Herhalde bu küçük ressam da, tabloları için okulunun sergi salonunda yer bulamamış olacak ki, eserlerini okulunun sokağında satışa çıkarmak zorunda kalmış... Bütün bir gün el arabası ile tablolarını evinden taşıyarak sokağın gölge bir yerine getirmiş, sonra da can sıkıntısından uykuya dalıvermiş... Birşey değil, tablolarını satın alacak birisi çıksa, haberi olmayacak...

TÜRK BÜYÜKLERİ

YAVUZ SULTAN SELİM

BUYUK Türk hükümdarlarındandır. Yavuz Selim diye ün salmıştır. Büyükbabası Fatih Sultan Mehmet, babası da İkinci Bayazıt'tır.

1467 yılında Amasya'da doğmuştur. Şehzadeliği zamanında, yani padişah olmadan evvel Trabzon'da vali idi. Kendisinden büyük, Korkut ve Ahmet isimli iki kardeşi vardı. Onlar tahta geçmek istiyorlardı. Yavuz bunu duyunca babasiyle muharebeye girişmiş, onu yenerek başa geçmiştir.

Yavuz memleketi çok iyi idare etmiştir. İran'a akın yapmış, büyük bir başarı kazanmıştır. Dönüşünde daha başka şehirleri Türk topraklarına katmıştır.

Sonra Mısır'a bir akın yaptı, büyük bir zafer kazandı. Mısır'ı Türk topraklarına kattı. Bu kahraman hükümdar daha başka işler başarmak için çalışırken Istanbul'da ölmüştür. Öldüğü zaman 53 yaşında idi. Istanbul'da Sultanselim camiinin yanında gömülüdür.

Zevkine düşkün değildi. Çok bilgili idi. Değerli adamlara önem verirdi. Güzel şiir yazar ve söylerdi. Kahraman bir Türk komutanı idi.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 3 CİLT: 1

11 Haziran 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:

TÜRKIYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

FIKRALAR

BAŞINA GELENLER

Yaramaz Özcan bisikletten düştü, başı yarıldı. Uzun uzun sargılarlar, pamuklarla sardılar.

Annesi telâsla:

— Ah oğlum, ah! Nedir bu senin başına gelenler? diye merakla sordu.

Özcan elini başına götürerek sargıları gösterdi:

— Sargılarla pamuklar!

KARŞILIKLI

İki hırsız ceza evinden kaçtılar, bir kumsalda buldukları iki polis elbiselerini giydiler, âdeta polis olmuşlardı. Yolda giderlerken üzerlerinde hapishane elbiseleri bulunan iki kişiye rastladılar. Adamlar bizim iki polisi (!) görünce biraz çekinir gibi oldular, ama hırsızlar·

— Korkmayın canım, dediler, biz polis kılığına girmiş hırsızlarız!

Bu söz üzerine öbürleri hemen bunların üzerine atıldılar ve yakaladılar.

— Biz de hırsız kılığına girmiş polisleriz!

HASİS'in altınları

BALZAK'tan Küçük Bir Hikâye

SEKSEN iki yaşındaki hasise, çabuk ilerliyen inme hastalığı gelmişti. Sabahtan akşama kadar odasının ocağı önünden çalışma odasının kapısına kadar gidip geliyordu. Bu odada muhakkak ki, altın doluydu. Orada hareketsiz kalıyor, etrafına bakınıyor, kendisini gören olup olmadığını anlamak istiyor, sonra kapıyı iki kere kilitliyordu. İşittiği en küçük gürültüye kulak veriyor, bahçede köpeğinin esnemesini bile duyuyordu. Günün ilk aydınlığında uyanıp, günlük masraflar için kâhyaya para vermek icap edince, tekerlekli koltuğunu yürüterek çalışma odasına kadar gidiyor, kızı ile kapıyı açtırıyor, para keselerini üstüste yerleştiriyor. Sonra kıymetli anahtarını ceketinin cebine koyuyordu. Sık sık bu anahtarı yoklayarak yerinde olup olmadığını anlamak istiyordu.

Nihayet hasta fenalaşmağa başladı. Çalışma odasının kapısı önünde, ocağın yanında oturmak istiyordu. Üzerine örtülen örtülere sıkı sıkı sarılıyor ve:

— Sıkı sar, sıkı sar ki çalmasınlar, diyordu.

Gözlerini açtığı zaman hemen gözleri çalışma odasının kapısına çevriliyor, içerdeki altınları düşünüyordu.

Kızına:

— Altınlar orada değil mi, orada değil mi? diye sık sık soruyordu.

— Evet, baba.

— Altınları iyi muhafaza et... Önüme altın getir.

Masanın üzerine altınları yayınca, onlara sabit bakışlarla bakıyordu. Tıpkı bir çocuk gibi, ilk defa altınları görüyormuşcasına onları seyrediyordu. Sonra dudaklarında zoraki bir gülümseme beliriyordu:

— Bunlar beni ısıtıyor, diye söyleniyordu.

Olüm ona yavaşça yaklaşmaktaydı. Köyün papazı onu son defa ziyaret etmeğe geldi. Gümüş haçı, ölmek üzere bulunan hastaya doğru uzatınca, hasisin gözleri alev alev parlayıverdi. Sanki tekrar hayata kavuşmuştu, gümüş haçı eline geçirmek üzere doğrulmak istedi, kolunu uzattı. Bu son hareketi onun hayatına maloldu. Kızı, gözleri yaşlarla dolu, babasının elini öpüyordu.

— Babacığım, babacığım.

İhtiyar hasisin son sözleri şu oldu:

— Herşeye dikkat et... Bıraktığım altınların hesabını bana öteki dünyada vereceksin.

Hasis ölürken kızının gözleri yaşlarla doluydu.

SARİ HASTALIK

★ HİKÂYE ★
YAZAN:
K. TUĞCU

TİREN adamakıllı doluydu. Yolcular koridorda bir yığın halinde bekleşiyor, oldukları yerden kımıldayamıyorlardı. Üstelik itilip kakılan bu insanların arasında bir de çok ihtiyar yolcu vardı.

Sağına soluna, kompartımanlara bakınmış, fakat herkes başını öte tarafa çevirerek ona yer vermemişlerdi.

Okul çantasını bir yere bırakamayan Necdet dışarısını seyredecek bir pencere kenarı bulmuştu. Kalabalık pek umurunda değildi. Yıldırım gibi geçen yolara, telgraf direklerinin kitap yaprakları gibi çabuk çabuk önünden geçmesine bakıyordu.

Arkasında bir inilti işittiği zaman başını çevirdi. Tutunacak bir yer bulamıyan ihtiyar adamı itip kakıyorlardı. Zavallı nerdeyse düşüp bayılacaktı.

Necdet bir saniye kadar düşündü ve kalabalığın arasından birtakım köylülerin sıralandığı kompartımanlardan birinin içine baktı. Orada bir kişilik yer vardı ama kendi keyifleri için kim gelirse kavga çıkartıyor, içeriye adam sokmuyorlardı.

Necdet birden ihtiyar ve dermansız adamın kulağına eğildi:

— Dede, ben sana bir yer bulayım mı?

İhtiyar bitkin bir halde:

— Nerede bulacaksın yakrum, dedi.

— Senin nene lâzım. Ben bulurum ama dediğimi yap.

— Ne yapayım?

— Kimse ile konuşmayacaksın. Sade cevap yerine inliyeceksin.

— Zaten inliyorum.

— Sakın unutma ha. Lâf söyleme yok. Gel bakalım.

İte kaka bir yol açtı. Kendi yerini bir başkasına verdi. İhtiyarı bileğinden tutmuş, âdeta sürüklüyordu.

Kompartımanın kapısını açtı. Kendisine fena fena bakanlara aldırmadan ihtiyara:

— Sen şurada dur dede, dedi.

İhtiyar bir inilti ile cevap verdi. Kapıya dayandı. Çocuk kapının yanındaki adamın kulağına eğildi:

— Tirendeki doktor söyledi. Şimdi kontrol da geliyor. Bu adamda sari hastalık varmış... Buraya kapatacaklar. Biraz öteye git.

Bu genç bir adamdı. Çocuk cevap bile beklemeden ihtiyarı bileğinden çekti ve:

— Otur bakalım, koridorda dolaşma demediler mi sana dede, dedi.

Yolcu karşısındakileri biraz sıkıştırarak yerini ihtiyara verdi. Ötekiler homurdanıyordu... Çocuk:

— Kusura bakmayınız, dedi. Koridorda dolaşmasını tehlikeli buldular da onun için sizi rahatsız ettik.

Aksi bir adam:

— Neye tehlikeli oluyormuş? dedi.

Çocuk elini ağzına siper ederek fısıldadı:

— Sari hastalık var. Pek te sokulmayın.

Sanki kompartıman lânetleme olmuştu. Valizini alan kapıdan çıkıyordu. Bitkin ihtiyar çoktan oturduğu yerde kendisini vermiş, içi geçmişti.

Kompartımanda çocuktan başka kimse kalmadı. Biraz sonra biletçi geldi. Dışarıda söylenen, şikâyet edenler olmuştu... İhtiyara şüphe ile baktı. Necdet hemen kulağına eğildi:

— Ağabey, dedi. Bu kadar ihtiyar bir adama yer vermiyen bu adamlara karşı başka ne yapılır? Bu yalanı ben uydurdum.

O sırada yeni bir istasyona gelmişlerdi. Boş bir kompartıman bulduklarına sevinen birkaç yolcu içeriye girdi. Rahat birer köşe bulup yerleştiler. Dışarda bir kaç saygısız yolcu:

— Aptalların haberi yok, hastalanınca akıları başlarına gelecek, diyorlardı.

Necdet ihtiyara yer göstererek:
— Otur bakalım dede, dedi. Koridorda dolaşma demediler mi?

FARE YÜZÜNDEN

Zengin evin kedisi ile fakir evin kedisi duvar üstünde konuşuyordu:

Zengin evin kedisi:

— Sorma kardeş! dedi, dün gece bir fındık faresi tuttum, hiç kimse artık beni kucağına alıp sevmiyor!

Fakir evin kedisi cevap verdi:

— Beni de fare tuttuğum zaman severler!

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

BİR GÜRÜLTÜ DUYDUM DOKTOR. NEYDİ O?

BİR ŞEY PARÇALANMIŞ GİBİ BİR SES ÇIKTI.

YILDIRIM KAPTAN'LA ROBOT DOKTOR KLANK, HAVA GEMİLERİNİN KORKUNÇ KASIRGALARDAN, ANLAŞILMAZ BİR KUVET TARAFINDAN KURTARILIP BİR TEPEYE KONDUĞUNU GÖRDÜLER. BURASI NERESİYDİ? ONLARI KURTARAN KİMDİ?

ÖLÜM GÖZÜ 3

MAHVOLDUK.. BİZİM HAVA GEMİSİ UÇURUMDAN AŞAĞI YUVARLANMIŞ.

KABAHAT BİZDE. ONU BİRYERE BAĞLAMAK LÂZIMDI.

BÜTÜN ÜMİTLERİMİZ MAHVOLDU

ARTIK BURADAN KURTULMAMIZA İMKÂN YOK.

KORKMAYIN DOSTLARIM SİZİ KASIRGALARDAN BURADA ÖLESİNİZ DİYE KURTARMADIM.

DOKTOR! BAK BİZİM DİLİMİZİ KONUŞUYOR

YANILIYORSUNUZ BEN KENDİ DİLİMİ KONUŞUYORUM

..AMA AĞZIMDAN ÇIKAN SÖZLER BU DİL-TRANSFORMATÖRÜN DEN GEÇEREK SİZİN DİLİNİZ OLARAK KULAKLARINIZA VARIYOR.

BU DİL TRANSFORMATÖRÜNÜN ÖBÜR UCUNDAN DA SİZİN KONUŞMALARINIZ GİRİYOR VE BU UÇTAN BANA BENİM DİLİMLE TERCÜME YAPIYOR. BAKIN BU ALETSİZ KONUŞAYIM BENİ ANLARMISINIZ.

ÇOK GARİP.. TENEKE HIŞIRTISI GİBİ BİR SES...

NE BÜYÜK. BİR İCAT BU.. BURA HALKI HERHALDE ÇOK MEDENİ OLMALI.

MEDENİYİZ AMA RAHAT DEĞİLİZ

NEDEN.

MEDENİYET SİZİ NEDEN RAHATSIZ EDİYOR?

ÇÜNKÜ YAPILAN KEŞİFLER, İCATLAR HEP FELÂKETİMİZE ÇALIŞIYOR. HER AN ÖLÜM TEHLİKESİ İÇİNDEYİZ.

DOSTLARIM ŞURADA HAVA GEMİM VAR. ORAYA GİTMEDEN ÖNCE KİM OLDUĞUNUZU ÖĞRENEBİLİRMİYİM.

BEN DÜNYA GEZEGENİNDEN ROKET YÜZBAŞISI YILDIRIM KAPTAN. BU DA TANINMIŞ BİLGİNLERDEN DOKTOR KLANK.

DÜNYADAN AYRILDIKTAN SONRA ROKETİMİZİN YARISI KOPTU. BURALARA DÜŞTÜK. AMA FIRTINADAN NASIL KURTULDUĞUMUZU ANLIYAMADIK

BEN ANLATAYIM KAPTAN.

SİZİN GEMİNİZİ MIKNATIS IŞIĞIMLA HAVALANDIRIP O TEPEYE BEN İNDİRDİM

BEN OLMASAYDIM KASIRGA KİMBİLİR GEMİYİ NERELERE ATACAKTI.

DEMEK HAYATIMIZI SİZ KURTARDINIZ. İSMİNİZİ BAĞIŞLAR MISINIZ?

ADIM ZAG DIR. BATI GÖKYÜZÜ DEVLETİ HAVA TAHLİSİYE ŞEFİYİM. İLGİN SİZİ MÜLTECİ ZANNETMİŞTİM.

MÜLTECİ Mİ? NE O BURADA HARP Mİ VAR.

DAHA BETER.. KAİNATI MAHVETMEĞE HAZIRLANAN BİR DÜŞMANLA KARŞI KARŞIYAYIZ.

HAVA GEMİNİZ BU GALİBA...

BU TEHLİKELİ MINTIKADAN AYRILDIĞIMIZA ÇOK MEMNUNUM

TEHLİKENİN CİNSİ NEDİR KUZUM.

YAKINDA GÖRÜRSÜNÜZ. NE YAKINI?.. ŞİMDİDEN YAKALANDIK.

NE OLUYOR ZAG, SÖYLESENE ALLAHAŞKINA?

DİL TRANSFORMATÖRÜNE KONUŞ, ANLIYAYIM.

BİZİ YAKALADILAR.

BAKIN TEHLİKE HABERCİSİ BİR „ÖLÜM GÖZÜNÜN„ BİZE DOĞRU GELDİĞİNİ HABER VERİYOR.

ÖLÜM GÖZÜ MÜ. BU NE DEMEK. GÜDÜMLÜ BOMBAMI BU!

HAYIR. AMA DAHA TEHLİKELİ CİVARDA BİR DÜŞMAN GEMİSİ OLACAK. O GEMİ BUGÜNLERDE BİR ÇOĞUNU HAVAYA SALARAK BİZİ ARAŞTIRIR.

GÖZ BİZİ GÖRÜR GÖRMEZ HER SANİYE TELSİZLE YERİMİZİ BİLDİREN FOTOĞRAFLAR GÖNDERİR.

O HALDE DÜŞMAN HAVA GEMİSİ GELMEDEN BURADAN KAÇALIM

DÜŞMAN GEMİSİ BİZİ YAKALAYAMAZ. FAKAT BİZİM GEMİLERDEN 1000 DEFA HIZLIGİDEN BİR GÜDÜMLÜ „ISLIK ÇALAN BOMBA„ GÖNDERİR.

ŞİMDİ ŞURAYA İNELİM.

DELİMİSİN ZAG? ÖLÜM GÖZÜ FOTOĞRAFLA BİLDİRİNCE BOMBA TEPEMİZE PATLAR

İŞTE GÖZ YERE İNDİĞİMİZİ GÖRDÜ. MÜKEMMEL BİR HEDEF OLDUK. „ISLIK ÇALAN BOMBA„ NEREDE İSE GELİR.

NE YAPACAĞIZ ZAG?

KONUŞMAYIN LÜTFEN.. BAKIN BOMBANIN ISLIĞINI DUYUYORMUSUNUZ! HAZIR OLUN. 1..2..3..4....

WHHOOEEEE..

BOMBA GELİYOR. NASIL KURTULACAĞIZ?

İŞİME KARIŞMAYIN 7..8..9..10.. TAMAM!

WHEE..

ZAG'IN HAVA GEMİSİ BİRDENBİRE OLDUĞU YERDEN HAVALANVERDİ

...VE BİR SANİYE SONRA, ONUN KALKTIĞI YER TOZ DUMAN OLDU.

KORKUNÇ BİRŞEY BU BOMBA. ORTALIĞI MAHVETTİ.

PEKİ AMA, KAÇMAK İÇİN NİÇİN SON SANİYEYİ BEKLEDİNİZ?

ÖLÜM GÖZÜ DE ORADA KALIR, BOMBA İLE BERABER YOKOLUR DİYE

BÖYLECE DÜŞMANIN TAKİBİNDEN KURTULMUŞ OLACAKTIK. FAKAT OLMADI ŞİMDİ ONDAN KURTULMAK İÇİN DENİZE DALACAĞIZ.

ÖLÜM GÖZÜ DE BİZİMLE DALAMAZMI?

DALAMAZ, SUYUN YÜZÜNDE BEKLER.

ŞİMDİ ONA BİR OYUN HAZIRLIYACAĞIM. BU OYUNA BAYILACAKSINIZ.

BÖYLE ZAMANDA OYUNA LÜZUM VARMI?

ÖLÜM GÖZÜ, SU ÜSTÜNDE DOLAŞARAK HAVAGEMİSİNİN DENİZDEN ÇIKMASINI BEKLİYORDU.

O SIRADA SUYUN ALTINDA

YILDIRIM KAPTAN GEMİYİ SEN İDARE ET, BENİM MÜHİM BİR İŞİM VAR.

DOKTOR, ZAG. ORADA NELER YAPIYOR ACABA?

BİLMEM, AMA KARIŞMASAK DAHA İYİ.

DENİZİN ALTINDA BİR İKİ DAKİKADAN DAHA FAZLA KALAMAYIZ. HAVAMIZ KALMADI

DIŞARI ÇIKAR ÇIKMAZ DA "GÖZ" YİNE YAKALAYIP HABER VERECEK.

VE BİR İKİ SANİYE SONRA „ISLIKÇALAN„ BOMBA GELİP BİZİM CANIMIZA OKUYACAK.

ZAG BİR ŞEYLER YAPIYOR AMA BİR TÜRLÜ NE OLDUĞUNU ANLIYAMIYORUM.

HERŞEY TAMAM ARKADAŞLAR. ŞİMDİ BAKIN NELER OLACAK!

OLACAĞI KARAYA ÇIKAR ÇIKMAZ BOMBAYI TEPEMİZE YİYECEĞİZ.

BİRKAÇ SANİYE SONRA

ÖLÜMGÖZÜ HAVAGEMİSİNİN PEŞİNE DÜŞTÜ

HAVA GEMİSİ KARAYA KONAR KONMAZ "ÖLÜM GÖZÜ„ SON FOTO HABERİNİ GÖNDERDİ.

ISLIKÇALAN BOMBA ORTALIĞI İNLETEREK HEDEFİNE DOĞRU UÇMAĞA BAŞLADI.

WHWHOO.EEEEEEEEEE..

ZAG, HALÂ BURADA MI DURACAĞIZ?

ON SANİYE DAHA SABRET, NELER OLACAK GÖRECEKSİN.

BİRDEN BOMBA KORKUNÇ BİR GÜRÜLTÜ İLE ORTALIĞI BİRBİRİNE KATTI..

GÜRÜLTÜYÜ DUYDUNUZ DEĞİL Mİ? ŞİMDİ KURTULDUK. ARTIK ÇIKABİLİRİZ.

NELER OLDU! ANLAMADIK.

BUNUN GİBİ YEDEK BİR KAÇ TANE MODEL GÜDÜMLÜ HAVA GEMİSİ VARDI. BUNLARDAN BİRİNİ BİZİM YERİMİZE SAHİLE ÇIKARMAĞA KARAR VERDİM.

İÇİNE DE BİRKAÇ OYUNCAK İNSAN KOYDUM. ÖLÜM GÖZÜ MODEL GEMİYİ BİZ ZANNETTİ.

MODEL GEMİ KARAYA ÇIKAR ÇIKMAZ ÖLÜM GÖZÜ FOTO HABERİNİ GÖNDERDİ. BOMBA DA VINLIYARAK GELDİ.

BÖYLECE İKİSİ DE MAHVOLDULAR VE BİZ DE KURTULDUK DEĞİL Mİ?

BU MACERADAN SAĞ SALİM KURTULDUK AMA, "CANLI" KAYALAR, DA BİZİ, NE BEKLİYOR ALLAH BİLİR.

"CANLI KAYA, DA OLUR MU CANIM?

YENİ BİR MACERA..

"ÖLÜM GÖZÜ" VE YEPYENİ BİR

GELECEK SAYIDA: CANLI KAYALAR

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

İlkokulun 1-5. sınıflarından bu sene (pekiyi) derece ile mezun olan kardeşlerimizin resimlerini, bu haftadan itibaren neşretmeğe başlıyoruz. Bu yıl (pekiyi) derece ile sınıflarını geçen kardeşlerimizin, sınıf geçme derecelerini başöğretmenlerine tasdik ettirerek, adları, okul adresleriyle birlikte bize yollamalarını bekliyoruz.

SEMA ŞENKAL ☆ Kadıköy, Osmangazi İlkokulu, 2-A, No. 195.

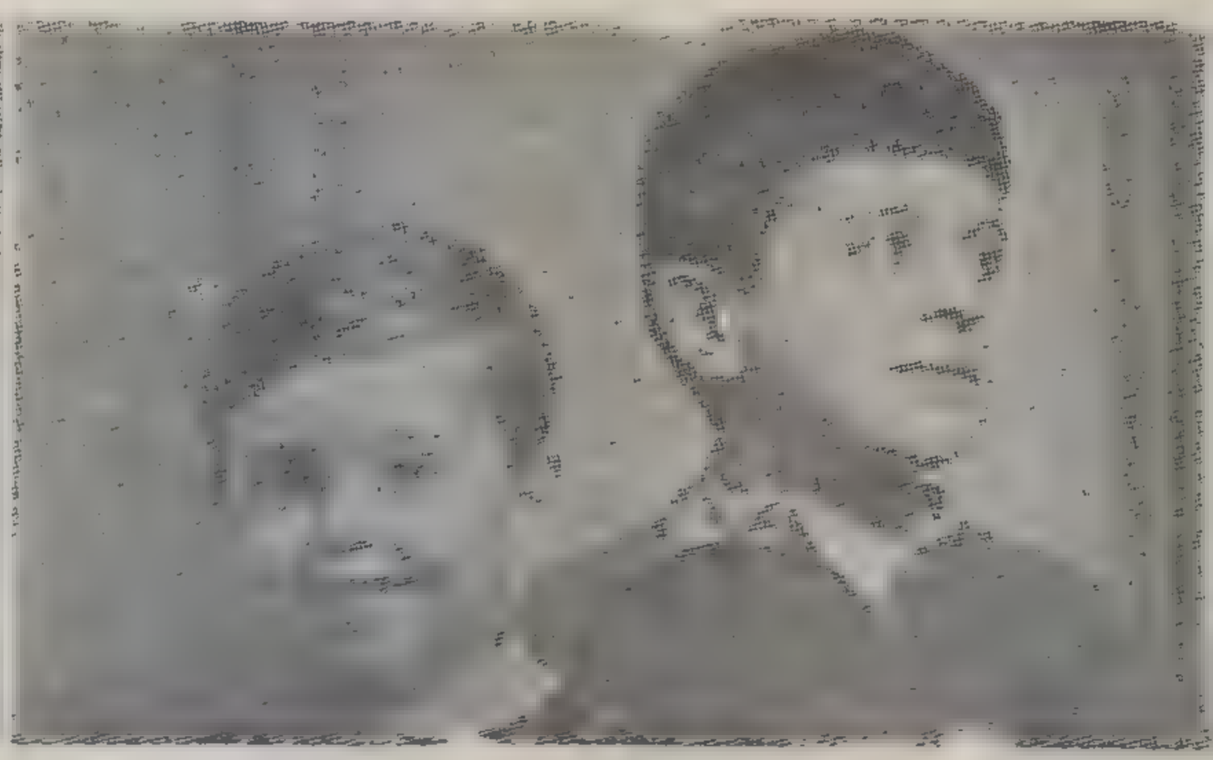

MURAD OZYILMAZ ☆ Fatih, Akşemseddin İlkokulu, 1-B, No. 67.

ALI OZYILMAZ ☆ Fatih Akşemseddin İlkokulu, 4-B, No. 50

BULENT AKIN ☆ İstanbul, Büyük Reşit Paşa İlkokulu, Sınıf: 2.

SPOR

Canınızın istediği sporu değil, ilmin istediği sporu yapınız!

YAZAN : SULHİ GARAN

Her çocuk; daha küçük yaşında bazı şeylere fazla heveslidir. Fakat günler geçip, dış âleme karşı bilgisi artınca; ilerliyen zaman, ondaki arzunun da çeşidini değiştirir.

Önceleri türlü hayvan oyuncaklardan hazeden çocuk; sonraları araba, kamyon, otomobil, tayyare, denizaltı gibi motorlu vasıtalarla oynamayı, biraz yaş alınca da; 20 inci yüzyılın - âdeta - sihirli bir cevheri haline gelen evvelâ tenis topu kadar küçük, sonra daha büyük lâstik, içi hava dolu kürelerle oynadıktan sonra; odasından, holünden - varsa - bahçesine çıkıp, oradan da sokağa adımını atarak mahallesindeki arkadaşları ile ahbaplığa başladı mı, iplerle sarılmış yuvarlak kâğıt yumaklarını tekmelemeğe başlar ve okulda bu itiyadını perçinleştirir.

Vücutça belki zayıf, muhakkak ki gelişmemiş uzuvlarıyla her nevi top oyununa ve bilhassa - futbol - ayak topuna karşı büyük zevkle bağlanan çocuk; okuldan çıktıktan sonra kendini bu zevke kaptırdığından akşam eve geç geldiği; boş zamanlarda dersine çalışmayıp: arsada, top oyunu oynamak üzere kendini bekliyen arkadaşlarını düşünür, fakat izin alamadığından onların yanına gidemez.

Şayet onun, ana ve babası yahut beraber bulunan dayısı, hala ve teyzeleri; çocuk çok küçük yaşında iken oyuncak olarak aldıkları minik topa, onun vuruşunu sağlıyarak:

— "Haydi at bana.. Hop, hop" diye onu henüz bilmediği bir mevzua alıştırmak için gayret sarfetmeseler, teşci etmeselerdi; kendini bu hevese kaptıran çocuk ilk okulun daha dördüncü, beşinci sınıfında derslerini ihmâl ile hem onları, üzmez; hem kendini hırpalatmazdı.

Bizde de tatbik edildiği üzere, dünyanın ileri memleketlerinde meslek seçimi bugün herkesin kevf ve arzusuna bırakılmıyarak, çocuklar bir takım testlere tâbi tutulmaktadır.

Bunun gibi serpilme ve gelişme çağına giren çocuklarda vücut yapılarına, bedenlerinin fizik kudretine, zekâ ve hareket kabiliyetlerine göre spor branşlarına ayrılmaktadır.

İstatistikler göstermiş bulunuyor ki; bu nevi ayırma ve seçim metodu ile muvaffak olabilecekleri spor koluna ayrılan çocukların başarıları, kendi kendilerine arzu ettikleri sporla meşgul olanlara nazaran mukayese edilemiyecek derecededir.

O halde; bu hakikat karşısında sizin de şöhretli bir sporcu olup muhitinizden takdir toplayabilmeniz, üstelik derslerinizi ihmal etmeden spor yapmanız için, okul doktorunuzdan ve öğretmenlerinizin hakkınızdaki düşüncelerinden faydalanınız.

Sağlığınız, vücut tenasübünüz ve bilginizin çoğalması için bu nasihatimizi unutmayınız.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 3 — YAZAN : KEMALETTİN TUGCU

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ

Ömer bir atölyede çalışırken, Ali Ustanın teşviki ile işten çıkarılacağı söylenir. Herkese kötülük yapan Ali Usta, o gün fenalığının cezasını, elini makineye kaptırmakla öder. Ömer, o akşam paydostan sonra atölyeden çıkmış evine dönmektedir.

İhtiyar yorgunluktan, tipiden ağzını açıp konuşamıyordu. Ömer hem torbayı almış, hem de küçük oğlanın elinden tutmuştu. İhtiyar adam inleyerek yürümeye çalışıyordu.

Evleri de epeyce uzaktaymış. Nihayet tek katlı, kapısını kar bürümüş. eski ve küçük bir evin önüne geldiler. Tam karşılarında bir sokak lâmbası

Ömer küçük çocuğu yatağına yatırdıktan sonra ihtiyara çay yaptı.

BÖYLE düşünerek yürürken önde giden bir çocukla ihtiyar bir adama rastladı. Çocuk altı yaşında kadar varsa ihtiyar en aşağı seksen yaşındaydı. Arkasındaki eski paltodan yer yer ceketi görünüyordu. Boynuna eski bir havlu sarmıştı. Yırtık kasketini de kulaklarına kadar geçirmişti. Ayağındaki ayakkabılar muhakkak kar suyu alıyordu. Eski pantalonunun paçaları derin yerlere bastıkça ıslanmıştı.

Bez bir torbanın içine biraz kömür almışlardı. Çocuk ihtiyara yardım ediyor ve torbanın ucundan kaldırmağa çalışıyordu. Onların bu havada kendilerini götürecek halleri yoktu.

Ömer onlara acıdı. Hele ihtiyarın adım atmağa hali olmadığını görünce yanlarına sokuldu ve:

— Efendi baba, dedi. Yükünüzü eve kadar ben götüreyim.

vardı. İhtiyar orada durup bir iki nefes aldıktan sonra:

— Çocuğum, dedi. Allah senden razı olsun. Buraya kadar getirdin bizi. Ellerim dondu. Zahmet olmazsa şu kapıyı da açıver.

Paltosunun cebinden kocaman bir anahtar çıkartıp titreyen eliyle Ömer'e uzattı. Ömer kapıyı açtı. Dışarıdan vuran bir aydınıkla kırmızı tuğla döşeli ufarak bir avlu gördü. Burada eski bir küp, kırık bir masa, boş bir mangal, tahta ve dal parçaları vardı. Karşıda bir kapı, sağda, solda da birer oda kapısı vardı.

İhtiyar masanın üzerinde duran küçük bir gaz lâmbasına doğru gidiyordu. Omer kömür torbasını bırakıp bu küçük lümbayı yaktı. Ihtiyar:

— Sana çok zahmet oldu oğlum, dedi. Allah senden razı olsun.

Ömer o küçük evde bu ihtiyarla bu çocuğun yalnız oturduğunu anlamıştı. Odanın birinde bir sedirde bir yer yatağı vardı. Galiba ihtiyar adam çocukla beraber orada yatıyordu. Yerde eski bir kilim, odanın tek penceresinde parça parça bir patiska perde vardı.

İhtiyar sedirin üstüne kendisini atmış. gözlerini kapatmış, dinlenmeğe çalışıyordu. Ömer, mangala kömür döktü, ortasına tahta parçaları koyarak tutuşturdu. Çocuk ona mutfakta ateş borusu olduğunu söyledi.

Mangal yanarken Ömer mutfağa bir göz attı. Derin ve boş bir ocak, telleri paralanmış bir dolap, yine kırık bir masa, bir kaç tencere ve porselen tabak. Eski bir ibrik, teneke kutulardan bir iki bardak.

Ortada ne yemek vardı, ne de işe yarar bir eşya. Çocuk yorgundu ama Ömer'den pek memnundu. Onun yanında dolaşıyor ve sorduklarına cevap veriyordu:

— Sizin başka kimseniz yok mu?

— Benim Büyükbabam var işte.

— Ya Büyükbabanın kimi var?

— Büyükbabamın Tosunu var.

— Tosun kim?

— Tosun benim. Büyükbabam bana hep Tosunum der.

— Büyükbaban ne iş yapar?

— Büyükbabam mı? Çoook. Öyle işler yapar ki. Mangal yakar, benim başımı yıkar, kuyudan su çeker, bakkaldan yiyecek alır, ekmek alır. Hem biliyor musun ağabey? Müşteri gelsin bana tahin helvası alacak Büyükbabam.

BU ÇOCUKLA konuşmaktan birşey çıkmayacaktı. Ömer iyice yanan mangalı alıp odaya götürdü. Kendisi de sedirin kenarına ilişti.

İhtiyar hemen mangala doğru uzanmış, ellerini ısıtmağa başlamıştı. Biraz sonra:

— Eeeeh, işte böyle, dedi.

Ömer onun ne demek istediğini anlamamıştı. Nihayet adamcağız:

— Evlâdım, dedi. Sana çok zahmetler ettik. Sen de evine geç kaldın. Merak ederler.

Ömer hemen:

— Beni bekleyen yok Beybaba, dedi Orasını hiç düşünme. Bende ne ana var, ne baba. Babam geçen yıl oldu. Annem daha evvel. Ben İstanbul'da doğdum ama babam şoförd ü. Taşrada oturuyorduk. İstanbulda bir teyzem var diye geldim. O da ölmüş. Açıkta kaldım. Çok şükür bir iş buldum, çalışıyorum.

İhtiyar dikkatle dinliyordu. Saat yediye gelmişti. Oda biraz ılınır gibi olmuştu. Yılmaz sedirin üstünde yatmayı aklına koymuştu. Sözü bu tarafa getirmek istiyordu. İhtiyar:

— Evlâdım, dedi. Allah seni inandırsın, bu gece ağzımıza koyacak bir lokma yiyeceğimiz yok. Bu günlerde kısmetimiz kapandı. Müşteri gelmiyor.

Omer merak etti:

— Siz ne iş yapıyorsunuz?

— Ben mi? Buna iş denmez oğlum. Ama kimseye el açmadan geçiniyoruz. Benim babam kitapçıydı. Eski kitapları alır, satardı. Ben de onun yanında yetiştim. El yazması kitaplardan iyi anlarım. Sonra Kuran yazarım, yazıların kimin malı olduğunu anlarım. Şimdiki kitapçılar ellerine bir eser geçince kıymetini anlamak için bana gelirler. Bazen araba ile beni alıp götürürler. Bana Hamdi Baba derler.

Epeyce uzun söylediği için dinleniyordu. Omer:

— Efendi baba. dedi. Müsaade edersen ben bu gece burada kalayım.

— Kal demeğe yüzüm yok evlâdım.

— Canım ben senden yiyecek istemiyorum. Şu sedirin üstünde yatarım. Paltom var. Daha ne.

— Vallahi sen bilirsin oğlum.

ÖMER bu müsaadeyi alınca hemen sokağa fırladı. En yakındaki bakkaldan bir ekmek, biraz şekerle çay, üç tane yumurta, bir parça yağ, biraz tahin helvası alıp geldi. Mutfaktan bir sahan buldu. Yağı kızdırdı, içine yumurtaları kırıdı. O pişinceye kadar tahta sandığı sedirin önüne çekti. Ustüne bir gazete yaydı. Ekmeği kesti.

Yemek hazırdı. Ihtiyar bu misafirin yemeğinden yemek için çok nazlanmadı. Dişleri olmadığı için çok ağır yivordu. Yılmaz ibriği de mangala koymuştu. Niyeti çay pışirmekti.

İhtiyar sık sık içini çekiyor, ağır ağır lokmalarını çiğniyordu. Küçük çocuk hayatından pek memnundu. Omerin misafirliğinden hoşlanmıştı. Fakat yemeği yer yemez, daha çay pişmeden köşede uyudu.

Ömer onun elbiselerini yavaşça çıkarttı ve götürüp yer yatağına yatırdı. İhtiyara teneke kutuyu bardak yerine çayla doldurarak verdi. Kendisi de karşısına geçti.

(Devamı gelecek sayıda)

Hayvanlar ALEMİ

HER DEVE AYNI OLMAZ

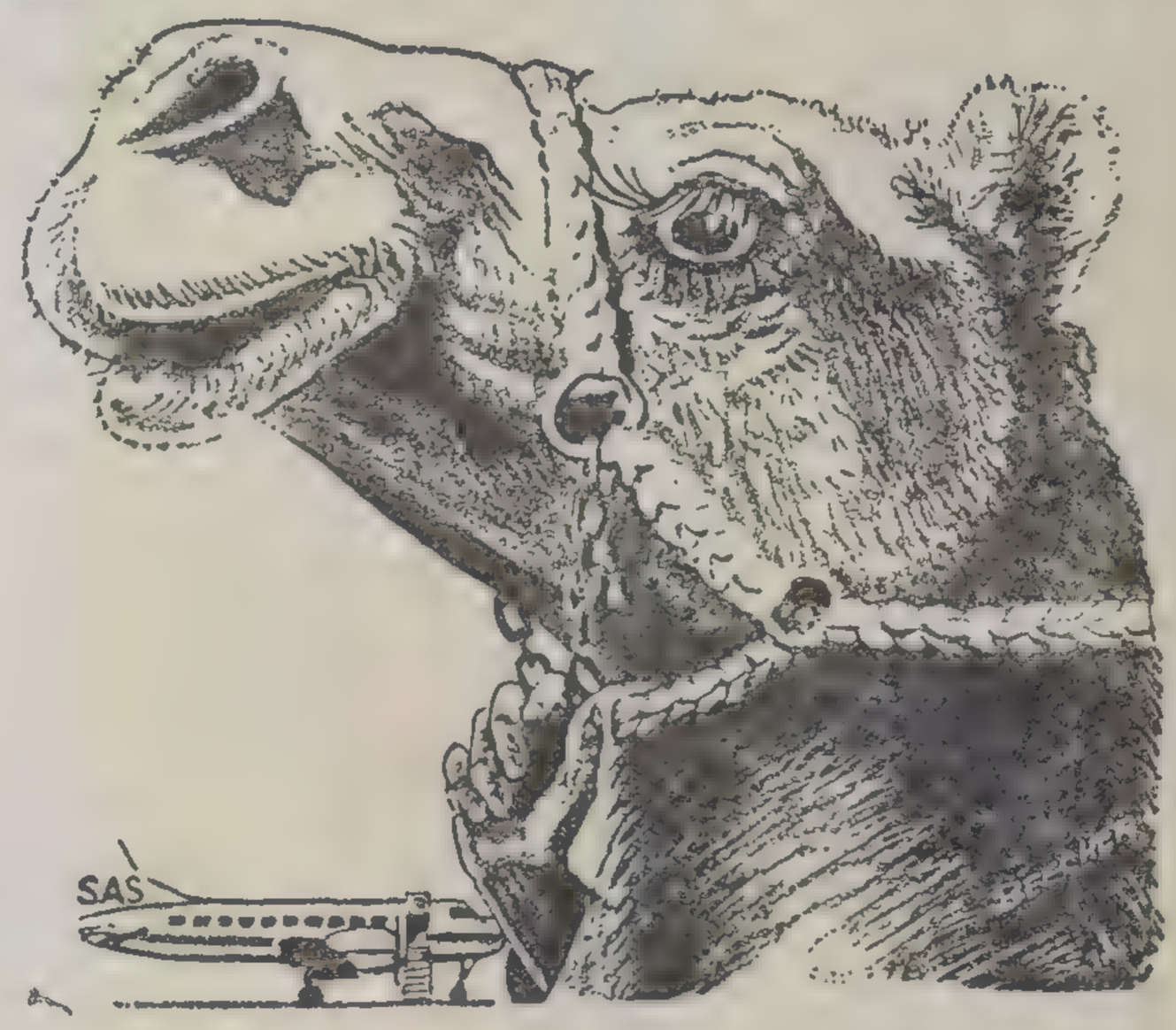

Deve en terbiyeli hayvanlardan biridir.

Bir yazar, Zürih hayvanat bahçesindeki develerin başıboş dolaştıklarını görünce bu hayvanların bu kadar serbest bırakılmalarını doğru bulmadığını gazetesinde yazmış. Günün birinde Avrupa'ya yolu düşmüş ve Zürih hava alanında bir heyet tarafından karşılanmış. Heyetin içinde bir de tek hörgüçlü deve varmış! Meğer, hayvanat bahçesinin müdürü devenin ne kadar terbiyeli bir hayvan olduğunu yazara göstermek istemiş.

Hakikaten Zürih hayvanat bahçesindeki develer insanlara o kadar yakındırlar ki insanlar onlara yaklaşmasalar bile onlar kendiliklerinden yaklaşırlar.

Develerin tükürmek gibi gayet kötü bir âdetleri vardır. Üstelik tükürdükleri zaman, insanın tam gözüne nişan alırlar.

HAYVANLAR HAKKINDA SUALLER VE CEVAPLAR

Fok balıkları nekadar derinliğe dalabilirler?

Yetmiş iki metre derinliğe kadar dalabilirler.

Fok balıkları denizin altında onbeş yirmi dakika kalır ve bu müddet zarfında kalpleri normalden daha yavaş atarak suya dalmadan evvel aldıkları oksijeni idare eder.

Domuzlar doymak bilmezler mi?

Bilâkis. Atlar önlerine konan yiyeceği bitirdikten başka ne verirseniz yedikleri halde domuzlar doyunca yemeği bırakmasını bilirler

Ayılar kurbanlarını sıkarak mı öldürürler?

Hayır. Ayılar kurbanlarını kuvvetli pençeleriyle öldürürler.

Çinli çocuğun icadı

İLK BASKIYI BİR ÇİNLİ ÇOCUK BULMUŞTU

ÇHİNG CHİ, karısı oğlu Ah Mee ve küçük kızıyla rahat bir hayat sürüyor ve bir dağın yamacında küçük bir evde oturuyordu. Bir marangoz olan Ching Chi'nin kardeşi de fildişi oymacılığı, yazıcılık gibi el hünerleriyle uğraşırdı. Kâğıt alacak parası olmadığından yazılarını evinin duvarlarına yazardı. Ching Chi o kadar usta bir sanatkârdı ki, iki buçuk santimetre küplük bir fildişinden içiçe tam yedi tane yuvarlak oyardı. Oğluna çok düşkün olan bu Çinli baba, bütün vaktini oyuncak yapmakla geçirir, satacağı yerde oğluna verdiği oyuncakları ise Ah Mee ya kuyuya atar, ya da baltasıyla kırardı.

Günün birinde Ching Chi bir canavar minyatürü yaptı ve oğluna verdi. Harikulâde güzel bir oyuncak olan bu canavardan çok geçmeden bıkan Ah Mee oyuncağı pencereden fırlatıp attı. Babası bu hareketini görünce dayanamadı ve oyuncakların pencereden atılmak için yapılmadığını, bir daha eşyalarını atmamasını tembih etti. Ah Mee babasının sözlerini uslu uslu dinledi ve bir daha oyuncaklarını atmıyacağına söz verdi. Sonra nefis desenler, oyulmuş tahtalarından bir kule yapmaya koyuldu. Bu tahtaların arasında gayet ince oyulduğu için diğer tahtaların ağırlığını çekemiyecek kadar hafif bir tahta vardı. Bütün kule bu yüzden devrilip dakikalarca uğraştığı bina harap olunca küçük

Ah Mee fena halde sinirlendi ve ince oymalı tahtayı tuttuğu gibi pencereden dışarı fırlattı.

Birkaç saniye sonra kapı şiddetle açıldı ve içeri İmparatorun silâhlı adamları girdiler. Doğru Ching Chi'nin üzerine yürüdüler.

— Seni alçak seni! Kralımıza suikast yapmak istedin ha? Arabasına taş atarak onu öldürmek istedin demek? Çabuk cevap ver, yoksa başını uçuruz!

Ching Chi o kadar korkmuştu ki başını eğip ölümü beklemekten başka elinden hiç bir şey gelmedi. Bu sırada küçük Ah Mee babasını korumak için eline ne geçirirse İmparatorun askerlerine fırlatmaya başlamıştı. Bu arada bir balta, askerlerden birinin başını sıyırıp geçti.

Çin İmparatoru bir gezintiye çıkmış ve bu sakin sokaktan geçerken aklına hiç bir tehlike getirmemişti. Birden kucağına acaip bir cisim düşünce adamları vakit geçirmeden cismin geldiği eve, Imparator da arabasında, bu nefis el işini incelemeye dalmıştı. İmparator güzel sanatlardan anlıyan bir kim seydi. İyi işçilikleri kıymetlendirmesini bilirdi. Hemen nazırına bu sanatkârı yakalayıp getirmesini emretti.

ÇHİNG CHİ, korkudan hâlâ başı öne eğik dururken birden kapı açıldı ve bir kaç adam kollarından tuttukları gibi onu İmparatorun karşısına çıkardılar.

Ching Chi ölüme gittiğini zannederken farkında olmadan servete konmuştu. O günden sonra saraya yerleşti ve İmparatora güzel oymalar yapmak suretiyle zengin oldu. Küçük oğlu Ah Mee ise bir türlü yaramazlığından vazgeçmedi. O kadar ki «şunu yapma, bunu yapma,» demekten babasının dilinde tüy bitti. Fakat baktı ki oğlunun aklı olduğu yok, bunun üzerine her yaramazlığına müsaade etmeye karar verdi. Ah Mee kardeşini baltayla kovaladığı, çizmelerine kurbağalar doldurduğu zaman sesini çıkarmadan, bunlara seyirci kaldı. Fakat günün birinde sabrını taşıran bir hâdise oldu.

Ching Chi İmparatora verilmek üzere hazırladığı fildişi oymaları masasının üzerine sıralayarak dışarı çıktı. Çıkma-

dan evvel de oğluna çok reçel yememesini tembih etti. Çünkü Ah Mee reçeli o kadar seviyordu ki günde tam sekiz kavanoz reçeli gık demeden bitiriveriyordu. Bu yüzden kaç kere midesi bozulmuş, doktor getirmişlerdi.

Ching Chi evden çıktıktan sonra Ah Mee hemen reçel kavanozlarına koştu ve üç kavanozu afiyetle yedikten sonra reçelin geri kalanıyla oynamağa başladı. Fakat sadece parmağını daldırmakla yetinmedi. Etrafta bulaştıracak bir şeyler aradı, bulamayınca babasının iş masasına koştu. Baktı ki İmparatora yaptığı tahta oymalar, fildişi minyatürler sıraya dizilmiş, tahtalardan bir kaçını kaptığı gibi yerine döndü. Reçeli bunların üzerine sürdü ve kapkara kesilen tahtaları bütün gücüyle duvarlara fırlattı.

Ching Chi eve gelip de manzarayı görünce, deliye döndü. Günlerin emeği bir anda heba olmuştu. O kadar hiddetlendi ki dokunmaya kıyamadığı oğlunu pataklamaya başladı. Tam bu sırada kapı açıldı ve Ching Chi'nin kardeşi içeri girdi. Duvardaki lekeleri görünce sevinçle haykırdı ve kardeşinin boynuna sarılarak bu keşfinden dolayı onu tebrik etti.

— Sen ne kadar büyük bir keşif yaptığını biliyor musun kardeşim? Bu buluşun sayesinde yazılarımı çabucak basabilecek, artık onlarla eskisi kadar uğraşmıyacağım. Çok, çok teşekkür ederim kardeşim.»

İşte oğlu, Ah Mee'nin yaramazlığı sayesinde icat edilmiş oldu. O günden sonra Ah Mee yaramazlığı bıraktı ve duvarlara reçel yapıştıracağı yerde amcasıyla babasına yardım etmeye, onların kendisine verdikleri tahta klişelere reçel sürmeye başadı.

BOZUK SAAT

Tekin'e saati sordular; o da kolundakine bakmayıp duvar saatine baktı:

— 11, dedi.

Arkadaşları, kolundaki saatin bozuk olduğunu anladılar.

— Saatin işlemiyorsa ne diye takıyorsun? dediler.

O da anlattı:

— Saati aldıktan sonra kayışı eskiydi, tuttum güzel bir kayış aldım, aksi gibi bu sefer de saat bozuldu. Ben de kayışı güzel diye kolumdan çıkarmıyorum!

BİLİN BAKALIM

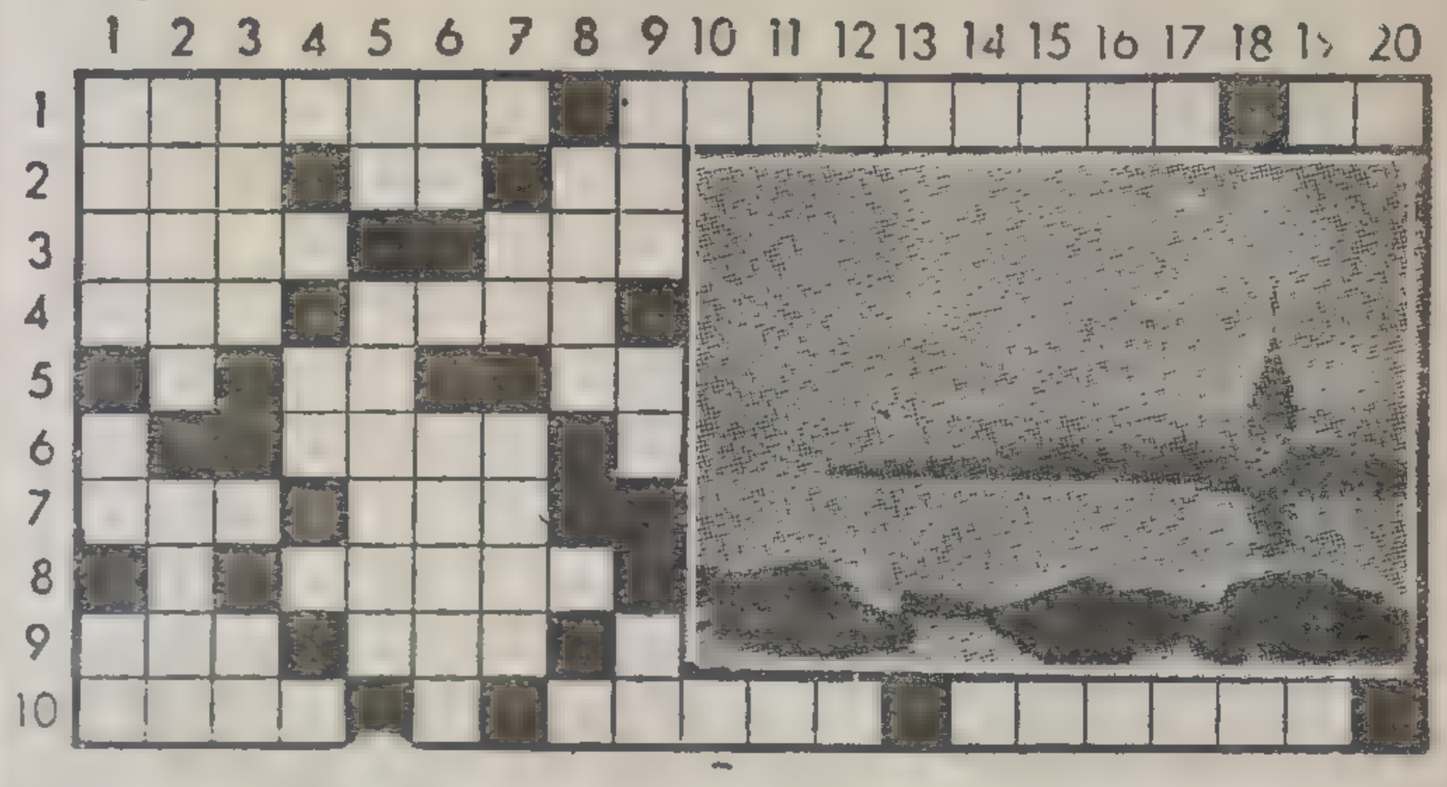

SOLDAN SAĞA:

1 — Cumhuriyetimizin kurucusu, resimdeki kulenin adı, kara değil. 2 — Beyinsiz bir hayvan, tersi çok değil, bir nota. 3 — Emreden, yük gemilerinin taşıdığı. 4 — İnce, ateşin parıltısı. 5 — Bir uzvumuz, vilâyet. 6 — Çorba kabı. 7 — Deniz ortasında bulunur, bir renk. 8 — Olmamış karpuz. 9 — Başındaki U harfi Ü olursa okulda sık sık yaptığınız lıştığınız, başşehrimiz.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Tersi en küçük gemi, bir işaret nidası, vilâyet. 2 — Onarmak, büyük babanız. 3 — Bir erkek ismi, beyaz. 4 — İlâve. 5 — Üzmekten emir, belirti. 6 — Tersi güzel sanat, sol elini kullanan. 7 — Kuzunun sesi, tersi ırmağın küçüğü. 8 — Gök rengi. 9 — Su geçirmeyen toprak, bir nota, başına A gelirse çok kullanılan bir erkek ismi olur.

Geçen Haftaki Bilmecenin Halli

26. sayfadaki şekil bulmacasının halli.

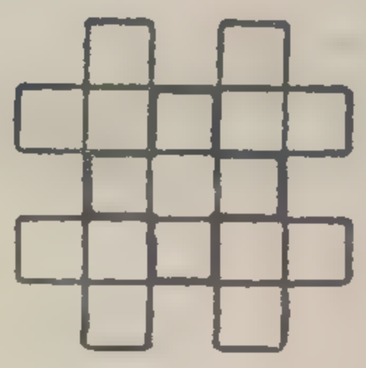

26. sayfadaki şekil bulmacasının halli.

26. SAYFAMIZDAKİ RESİM BULMACASININ CEVABI

Büyük hayvan: Vücudü inek, başı kuğu, kuyruğu sincap, kulakları tavşan, ön ayakları ördek.

Küçük hayvan: Vücudü horoz, başı kedi, ayakları kurbağa.

Dünyanın 4 Köşesinden

UĞURSUZ ELMASLAR

Yeryüzünün bazı meşhur ve büyük elmasları hakkında acaip hikâyeler anlatırlar. Söylenildiğine göre bu elmasların çoğu uğursuz şeylermiş. bu asırda uğura inanacak kimse yoktur ama, masala inananlar da çoktur. Meselâ Rusya'nın meşhur Orlof elması söylenildiğine göre, her kimin malı olursa ona ölüm getirirmiş.

Meşhur Hope elması - ki eşsiz bir mavı elmastır - Titanik gemisinin batmasına sebep olmuş ve gemi ile beraber denizin dibine gömülmüştür.

DÜNYANIN AĞIRLIĞI

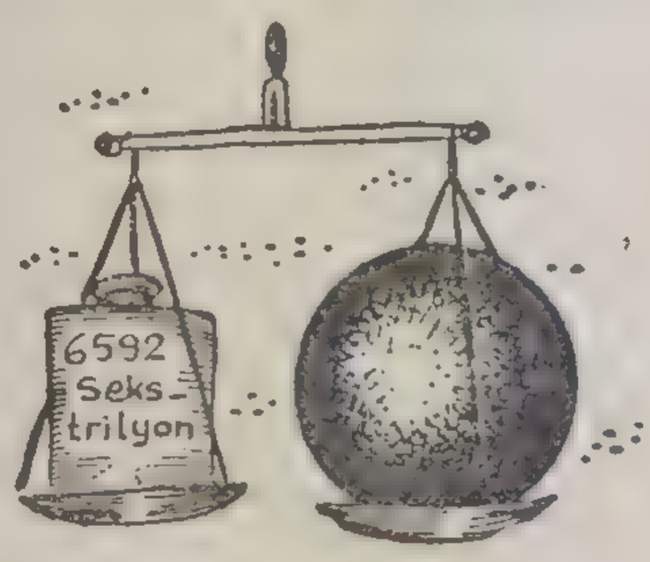

Washingtonlu Paul Hoyl adlı bir riyaziye bilgini neşrettiği bir kitapta, dünyanın ağırlığını hesap ettiğini yazmaktadır, Bu bilginin hesabına göre dünya 6592 sekstiyon ton ağırlığındadır.

ILK DÜĞME

Düğme makine ile ilk defa 1827 senesinde Amerika'da madenden yapılmıştır.

EN ESKI MADEN ALTINDIR

İnsanlığın ilk tanıdığı ve işlediği maden altın olmuştur. Bugün hâlâ eski insanların yaşadıkları mağaralarda altın süslere rastlanmaktadır. İlk insanlar, altını akarsu yataklarında buluyor, kumundan ayı-

SAKALLI KADINLAR

Son zamanlarda sakallı kadınlar hakkında uzun boylu yazıp çizildi.

Halbuki eski Roma'da bütün kadınlar sakal çıkartmağa uğraşırlardı.

Hattâ meşhur (on ikı levha) adını alan kanun; kadınların traş olmalarını yasak ediyordu. Çünkü Roma kadınları, sakalları çıksın diye yüzlerini boyuna traş ediyorlardı.

ACAIP BIR YEMIN

Hindistan'da kurban bayramı zamanında Müslümanlarla Mecusiler arasında kanlı kavgalar olur. Bunun sebebi de Mecusilerin hayvanlara evliya gözile bakmaları, halbuki Müslümanların ise bu hayvanları kesmeleridir.

Mecusiler için inek okadar kutlu bir hayvandır ki, bir Mecusiye doğru yemin ettirmek istenirse muhakkak bir ineğin kuyruğunu tutturmalı, katiyen yalan yemin edemez.

TARİH YAPRAKLARI

MAHMUT ŞEVKET PAŞA'NIN KATLİ

Aslen arap ve kurmay yüzbaşılıkla Harbiyeden mezun olan Mahmut Şevket Paşa, Meşrutiyet inkılâbının meşhur simalarındandı. Önemli askerlik hizmetlerinde bulunmuş, Kosova Valiliğine tâyin edilmişti. 31 Mart Vakası denilen irtica hareketini bastırmak için Hareket Ordusu ile İstanbul'a girdi. II. Hâmid'i tahttan indirdi. Harbiye Bakanı oldu. 14 Haziran 1913 de Beyazıt'ta muhalifler tarafından öldürüldüğü zaman 55 yaşındaydı. Almanca ve Fransızca bilirdi.

CEZAYİR'İN ELİMİZDEN ÇIKMASI

18. asrın başlarındanberi Cezayir Osmanlı Hükûmetine bağlı Dayı denilen Valiler tarafından idare ediliyordu. Fransa Cezayir'den 5 milyon franklık yiyecek almış, bir türlü borcunu ödeyememişti. Dayı Hüseyin Paşa bunu bahane ederek Fransız Konsolosunun yüzüne elindeki yelpaze ile vurdu. Bu yüzden Fransızlar Cezayir'i denizden kuşattılar ve 14 Haziran 1830 da işgal ettiler.

VAKAYİ HAYRİYE

Osmanlı Imparatorluğu'nun daimî askeri olan Çeriçeriler, İkinci Osmanlı Hükümdarı Orhan zamanında kurulmuştu. Seçme gençleri toplayıp talim ve terbiye ile yetiştirirlerdi. Son zamanlarda bu devşirme askerler pek şımarmış, sık sık isyan çıkarmağa ve şehir içinde talanlar, cinayetler yapmağa, devlet işine karışmağa başlamışlardı. İkinci Mahmud'un hükümdarlığı sırasında, 15 Haziran 1826 da Yeniçeri Ocağı ortadan kaldırıldı ve buna «Vakayi Hayriye» denildi.

35 LIRAYA SATILAN ALTIN ŞEHRI

Güney Afrika'daki Johannesburg şehri 1886 yılında bir kaç çadırdan ibaret ufacık bir köydü. Bugün koca bir şehir olmuştur. Bu şehir civarında her sene topraktan 5 milyar, 250 milyonluk altın çıkarılmaktadır. Halbuki yarım asır evvel buranın büyük bir altın membaı olduğunu keşfeden George Heneyball adlı zavallı bir adamcağızdı

Şimdi kimbilir bu adam ne zengin olmuştur? diye düşünürsünüz. Halbuki bu zavallı keşfini 35 Türk lirasına satmıştı.

DÜNYANIN EN GEVEZE MİLLETİ

Bir İngiliz bilgininin yaptığı denemelere göre, dünyanın en geveze milleti İtalyan'lardır. İtalyanlardan sonra İspanyollar ve Fransızlar gelir. Yani bütün lâtin milletleri gevezedir. Dünyanın en ağırbaşlı kimseleri ise Asyalılar, yani Türkler, Mogollar ve Amerika'nın kırmızı derili yerlileridir.

BİR HIRSIZLIK

Günün birinde İngiltere'de Hull şehrinde bir eve bir hırsız girmiş ve ev sahibesi bayanın bütün elbiselerini çalıp götürmüştü. Bayan buna pek kederlendi. Birkaç gün sonra, bir şıklık müsabakasına hakem çağırılarak oraya gitti.

Derken şıklık müsabakasına giren birçok bayanı seyretmeğe başladığı bir sırada birkaç gün önce çalınmış olan elbiselerinden birini müsabakaya giren bir bayanın sırtında görmesin mi?

Üstelik, arkadaşlarının zorile bu elbiseye birinciliği vermek zorunda kaldı.

HER HAFTA BİR İLİMİZ

İ Z M İ R

İzmir'in meşhur üzüm sergilerinden biri.

İzmir, Türkiyenin İstanbuldan sonra en büyük şehri, Türk milletinin gözbebeğidir. Bütün Batı Anadolunun en büyük kültür, ekonomi, ticaret ve sanat şehridir.

Ege Denizinin koynunda İzmir Körfezi adını taşıyan derin bir körfez dibinde kurulmuş olan İzmir, çok eski bir şehirdir. Düşman elinden kurtulduğu sırada hemen yarı yarıya yanmış olan Izmir yeni baştan onarılmış, geniş ağaçlıklı yollar, güzel yapılar, parklar, bahçeler, heykellerle süslenmiştir. Hele bir Kültür Parkı var ki, güzelliği sözle, kalemle anlatılamaz. Fuar zamanı İzmir'e gidip orayı görmek, her Türk çocuğu için lâzımdır.

İzmir'in okadar tatlı, yumuşak ve ılık bir havası da vardır ki, hele ilkbahar ve sonbahar aylarında oraya doyamazsınız. Orada kar pek seyrek yağar. Yağmadığı yıllar çoktur. Tarfanda sebzeleri, üzümleri, incirleri yenilmeğe; palmiyelerle süslü caddeleri, hele o uzun ve muntazam rıhtımlı Kordonboyu görülmeğe değer.

Ankara'nın Kalesi gibi, onun da bir Kadifekale'si vardır. Çatalkaya adı verilen iki yüksek tepesi vardır ki, İzmir'in belgesi sayılır. Karşıyaka adı verilen semti İstanbul'un adalarını hatırlatır. Zaten İzmir'in ne tarafını gezerseniz İstanbul'un bir köşesine benzetirsiniz. Yeni yapılan mahallelerile de Ankara'nın Yenişehir'ini hatırlatır. İnsanları çok misafirsever, sevimli, konuşkan, candan insanlardır.

İzmir kalabalık bir şehirdir. 1955 sayımına göre nüfusu 898.480, yüzölçümü 12.825 Km.² dir.

İzmir şehri, ayni zamanda İzmir ilimizin merkez ilçesidir. Bu ilin diğer ilçeleri şunlardır: Bayındır, Bornova, Bergama, Çeşme, Dikili, Foça, Karaburun, Kemalpaşa, Kuşadası, Menemen, Ödemiş, Selçuk, Kiraz, Kınık, Seferihisar, Urla, Tire, Torbalı.

PUL Köşesi

PULLARIN SAKLANMASI

Pulları en iyi muhafaza edecek olan, pul klâsörüdür. Böyle bir klâsörü hazır almanız veya bir mücellide yaptırmanız lâzım. Kalınca beyaz **mukavva** sahifelerin her iki yüzüne bant halinde şeffaf aydinger kâğıtlarının alt kısımlarını yapıstırmak ve bu karton sahifeleri ciltlemek suretiyle yapılan klâsörler, hem pulları hiç sakatlamadan muhafaza eder, hem de istediğiniz anda yerlerini değiştirebilirsiniz.

Pulları deftere yapıştırmak, zamklı kâğıtlarla pulu deftere tutturmak demode olmuştur ve pullar, böyle hareket edilirse kıymetini kaybeder ve bir kısmı hiç işe yaramaz.

Pullarınızı, bir klâsörünüz **yoksa** beyaz, rutubetsiz defter sahifeleri arasında saklayınız. Karıştırırken katlanmamasına, birbirine yapışmamasına, tırtıllarının örselenmemesine dikkat ediniz. Daha iyisi, klâsör tedarik edinceye kadar pulları bir zarfa koymak, üzerine postaya çıkış tarihini yazmak, bu zarfları kalın bir kitap sahifeleri arasında ayrı ayrı muhafaza etmektir.

NELER KALMIŞ!

Ercan'a isim gününde tanıdıklarından arkadaşlarından birçok hediyeler, yemişler, pastalar, çukulatalar gelmiştı. Birkaç gün sonra ablası sordu:

— Gelen hediyelerden neler kaldı bakalım?

Ercan cevap vrdi:

— Oyuncaklarımın kurdeleleri ile mide ağrısı!

SU - ELEKTRİK

— Benim anneme doktor su tedavisi tavsiye etti, yarın Bursa'ya gidiyoruz.

— Benim babam da elektrik tedavisi ile ıyi oldu!

Zeki altta kalır mı hiç? O da karıştı.

— O da bir iş mi? dedi. Benim anneannem suyu, elektriği bıraktı, şimdi havagazı tedavisine başladı!...

EĞLENCE BULMACA

BALIK AVI

Baba-oğul sandalla balık tutuyorlardı. Çocuk bütün yemleri balıklara kaptırıyordu.

Babası:

— Oğlum, dedi, bütün yemleri ziyan ediyorsun!

Oğlu:

— Fena mı baba, ben balıkları beslerim, sen de tutarsın!

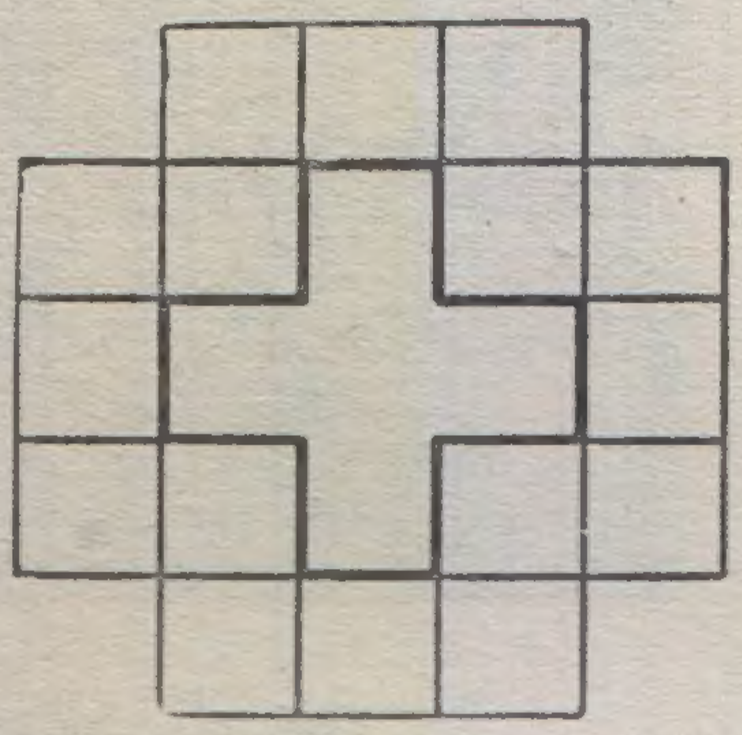

Yukarda on altı odalı bir evin plânını görüyorsunuz. Buradan dört duvarı kaldırarak onyedi odalı bir ev plânı çizebilir misiniz?

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

ON DAKİKA SONRA...

Öğretmenleri saate bakmasını öğretiyordu:

— Bakın çocuklar, dedi. Şimdi saat 9 a 25 dakika var, yani 10 dakika sonra yelkovan ile akrep üstüüste gelecek!

Ayhan:

— Anlaşıldı, dedi, 10 dakika sonra akrep yelkovanı sokacak!

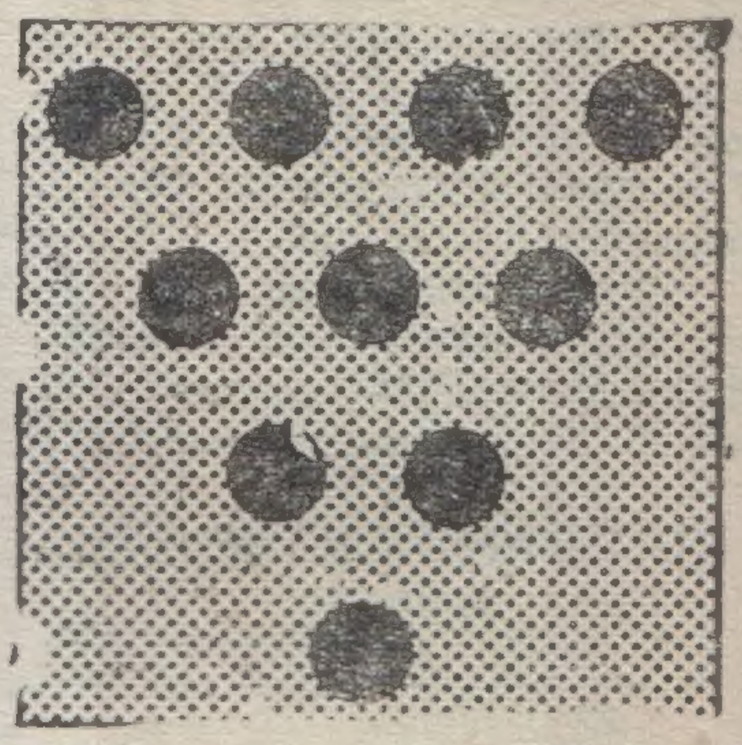

Yukardaki siyah toplardan meydana gelen piramidi. sadece üç siyah topu kımıldatmak şartiyle, tabanını aşağıya, tepesini yukarıya getirebilir misiniz?

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

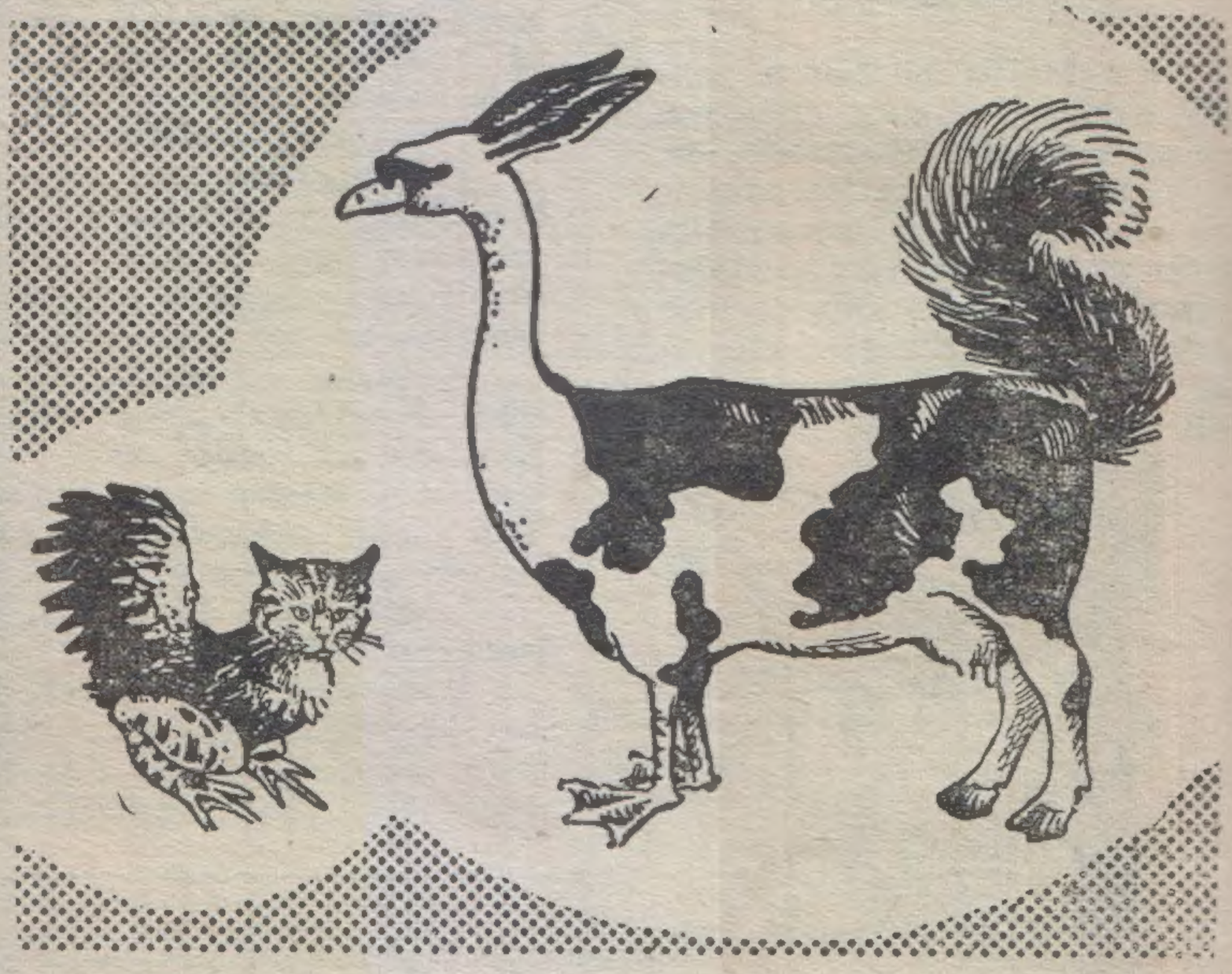

Bunlar tarihten önce devirlerden kalan hayvanlar değildir. Sadece ressam, modellere bakarken hayvanları birbirine karıştırmış. Acaba bu resimdeki hayvanların hangi hayvanlara bakılarak yapıldığını bulabilir misiniz?

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

BUNU DUYDUNUZ MU?

BİR BALIKÇI KÖPEK BALIKLARININ KAYNAŞTIĞI BİR YERDE DENİZE DÜŞERSE, YANINDA BULUNDURDUĞU BİR ŞİŞENİN İÇİNDEKİ KİMYASAL SIVIYI SUYA DÖKER VE KENDİSİNİ KURTARMALARINI BEKLER!.. ZİRA KÖPEK BALIKLARI, BU HUSUSİ SURETTE HAZIRLANAN SIVININ KOKUSUNDAN HİÇ HAZZETMEZLER!..

28 gr. AĞIRLIĞINDAKİ BİR ALTIN KÜLÇESİNİ DÖVEREK YASILTMAK VE 25 m² LİK BİR ALANI KAPLIYAN ALTIN TABAKASI ELDE ETMEK MÜMKÜNDÜR.. BU TABAKANIN KALINLIĞI BİR SANTİMETRENİN 10 BİNDE BİRİDİR!..

G.W.PARKE CURTİS İSİMLİ VAPUR, TARİHİN İLK UÇAK GEMİSİDİR. BU GARİP GEMİ 1962 DE AMERİKA İHTİLÂLİ SIRASINDA BALONLARIN KONABİLMESİ İÇİN İNŞA EDİLMİŞTİR!..

KENDİ. KENDİNE ÇARPILAN 11,111,111 İN NETİCESİ: 123.456.787 654.321 EDER!...

MİLYONLAR. CA BALIK, SICAK SU AKINTILARINDAN, SOĞUKSU AKINTILARINA GEÇERKEN DAYANAMIYARAK ÖLÜRLER!

1848 DE BERLİN SOKAKLARINDA SİGARA İÇENLERDEN PARA CEZASI ALINMAKTAYDI!...

AMERİKALI SOBACI TOM POWERS ESKİ BİR BANYO TEKNESİNE MOTOR TAKARAK YAZ GECELERİ DENİZDE GEZMİŞTİR! TA.... Kİ BANYONUN DELİĞİNİ AÇIK UNUTUP BATANA KADAR.. SONRA BUNDAN VAZGEÇMİŞTİR!...

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ACAR CAN KURTARAN

MEŞHUR OLMA-DIKÇA BU DÜN-YANIN TADI YOK!

İMDAT! İMDAT!

AY!

AH ŞU YUMURCAK-LAR!.. BAŞIBOŞ BIRAKMAĞA GELMEZLER

İŞTE... BİR ŞÖH-RET FIRSATI!..

İMDAT! İMDAT!

DAYAN AHBAP!..

ÇOK AĞIR!..

İKİ SANİ-YE GEÇMEZ BİR CANKURTA-RAN GETİRİRİM.

İKİ SANİYE SONRA..

BİRDENBİ-RE KRAMP GİRDİ!...

BEN OLMA-SAYDIM İŞİN TAMAMDI AHBAP!..

İMDAT!

BİR FIR-SAT DAHA

ŞİMDİ SANDALINI DOĞRULTURUM AS-LANIM...

BİR DAHA BE-CEREMİYECEĞİN İŞE GİRİŞME!.. KÜ-REK ÖYLE ÇE-KİLMEZ...

ÇOK YORUL-DUM.. BİRAZ KES-TİREYİM BA-BA!..

SONRA...

ÇAN-KURTARI-CI GÜNEŞ ALTINA YATARSA İŞTE BU HALE GELİR!...